

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/72/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113228105
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3113228105.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a členov senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobkyne K. I., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., Hviezdoslavova XXX, štátnej občianky SR, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum 18/23, IČO: 46 528 644, proti žalovaným 1/ C. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., T. XXX, štátnemu občanovi SR, právne zastúpenému JUDr. Romanom Madom, advokátom so sídlom v Novej Dubnici, Gagarinova 32, 2/ Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., T. štátnej občianky SR, o zrušenie vecného bremena, o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 15C/142/2013 - 362 zo dňa 21. júla 2020 takto

rozhodol:

I. U. rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobkyňa **m á** voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania, výrokom II. zrušil vecné bremeno zriadené darovacou zmluvou zo dňa 20.09.2004 spočívajúce v práve žalovaného 1/ bezodplatne až do svojej smrti užívať rodinný dom súp. č. 114 na parcele KNC č. 157 ako aj parcelu KNC č. 157 zastavané plochy a nádvoria o výmere 485 m², parcelu KNC č. 158 záhrady o výmere 617 m², nehnuteľnosti zapísané na LV č. 610 v k. ú. Ladce, výrokom III. zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému 1/ z titulu náhrady za zrušené vecné bremeno sumu 29 500,- eur do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. súd žalobu proti žalovanej 2/ zamietol, výrokom V. priznal žalovanej 2/ proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, výrokom VI. rozhodol, že žalobkyňa a žalovaný 1/ nemajú voči sebe navzájom nárok na náhradu trov konania. Výrokom VII. priznal súd znalkyni Ing. Eve Belásovej nárok na náhradu znalečného voči žalovanému 1/ v rozsahu 50 % a voči žalobkyni v rozsahu 50 % a rovnako tak priznal výrokom VIII. nárok na náhradu svedočného svedkovi C.. Súd rozhodoval o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia vecného bremena za náhradu voči žalovanému 1/, a to z dôvodu, že zmluva o zriadení vecného bremena je neplatná, z dôvodu nevhodného správania sa žalovaného 1/ voči žalobkyni a voči ďalším osobám, ktoré s ňou obývajú uvedený dom, ako aj z dôvodu, že žalovaný práva zodpovedajúce vecnému bremenu dlhodobo nevyužíval. V priebehu konania žalobkyňa navrhla pripustiť zmenu žaloby v tom znení, že vecné bremeno bude zrušené bez povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu za zrušenie vecného bremena, a to z dôvodu, že v priebehu konania bolo preukázané, že žalovaný 1/ sa voči žalobkyni správal v rozpore s dobrými mravmi pri výkone tohto práva. Súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 CSP uznesením na pojednávaní dňa 21.07.2020 pripustil navrhnutú zmenu žaloby. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav. Žalovaní 1/ a 2/ ako darcovia a žalobkyňa ako obdarovaná uzavreli dňa 20.09.2004 darovaciu zmluvu vo forme notárskej

zápisnice, predmetom ktorej bol bezodplatný prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. 610 v k. ú. Ladce do vlastníctva žalobkyne, a to rodinného domu súp. č. 114 na parcele KNC č. 157, parcely KNC č. 157 zastavané plochy a nádvoria o výmere 485 m² a parcely KNC č. 158 záhrady o výmere 617 m². Obsahom notárskej zápisnice je aj zmluva o zriadení vecného bremena spočívajúceho v práve žalovaného 1/ bezodplatne až do svojej smrti užívať rodinný dom súp. č. 114 na parcele KNC č. 157 ako aj parcelu KNC č. 157 zastavané plochy a nádvoria o výmere 485 m² a parcelu KNC č. 158 záhrady o výmere 617 m² v k.ú. Ladce, pričom žalobkyňa ako obdarovaná sa zaviazala toto vecné bremeno trpieť. Z výpisu z LV č. 610 pre k.ú. Ladce zo dňa 04.10.2013 vyplýva, že na základe tejto darovacej zmluvy bol pod V 1862/2004 povolený vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalobkyne, pričom v časti C: farchy bolo pod č. 1 na základe vkladu V 1862/2004 zapísané vecné bremeno - právo doživotného bývania a užívania v prospech žalovaného 1/ a žalovanej 2/. Na dopyt súdu Okresný úrad Trenčín, katastrálny odbor, predložil súdu vkladový spis V 1832/2004, ako aj výpis z LV č. 610 k.ú. Ladce zo dňa 24.03.2014, na ktorom bol ako jediný oprávnený z vecného bremena - práva doživotného bývania a užívania tam zapísaných nehnuteľností uvedený žalovaný 1/. Ako jediný oprávnený z vecného bremena je žalovaný 1/ zapísaný aj na výpise z LV č. č. 610 pre k.ú. Ladce zo dňa 20.7.2020, na ktorom je žalobkyňa stále vedená ako výlučná vlastníčka predmetných nehnuteľností. Žalobkyňa sa domáhala zrušenia vecného bremena spočívajúceho v práve žalovaného 1/ bezodplatne až do svojej smrti užívať rodinný dom súp. č. 114 na parcele KNC č. 157, parcelu KNC č. 157 a parcelu KNC č. 158 v k.ú. Ladce, tvrdiac, že žalovaný sa pri využívaní práva z vecného bremena správal voči nej a členom jej domácnosti v rozpore s dobrými mravmi, strpčoval jej život, ohrozoval ju a jej rodinu psychicky i fyzicky a akékoľvek spolunažívanie s ním nie je možné. Tvrdila, že dom súp. č. 114 jej darovali rodičia (žalovaní) v roku 2004, kedy už žalovaný 1/ nevychádzal so žalovanou 2/ dobre. Do domu sa presťahovala žalobkyňa so žalovanou 2/ a svojou sestrou M., žalovaný 1/ ostal bývať v Čadci so svojou priateľkou. Žalovaný 1/ v dome súp. č. 114 v podstate nikdy trvalo nebýval. Býval v rodinnom dome súp. č. 1116 v Čadci, kde mal aj nahlásený trvalý pobyt od roku 2009 do 30.9.2013. Bez stavebného povolenia postavil za pomoci žalovanej 2/ na parc. č. 158 stavbu, ktorú volajú „modrý dom“. Na prízemí je garáž a na poschodí jedna bytová jednotka. Tento modrý dom užíval žalovaný 1/ tak, že v ňom opravoval autá svoje a kamarátov a na poschodí začal prespávať. Kým nebola postavená bytová jednotka v „modrom dome“ občas žalovaný 1/ prespal aj v dome súp. č. 114, ale nešlo o trvalé bývanie. Chodil pracovať do zahraničia. V dome súp. č. 114 býva so žalobkyňou aj jej syn K., nar. XX.XX.XXXX a jej partner (neskôr manžel) G. I.. Žalobkyňa opísala správanie žalovaného 1/ voči nej ako nevhodné, agresívne a vulgárne. Má vedomosť, že žalovaný 1/ bol dvakrát väzobne stíhaný, jedno stíhanie sa týka jeho fyzického napadnutia pani E. a druhé jeho fyzického útoku voči M. R.. V auguste roku 2012, keď sa vrátil z väzby, fyzicky žalobkyňu napadol tak, že ju udrel po rukách, ale keďže žalobkyňa verila, že sa zmení, nepodala na neho vtedy trestné oznámenie. Žalobkyňa podala trestné oznámenie na žalovaného 1/ až v júli 2013, keď žalovaný 1/ fyzicky napadol priateľa žalobkyne. Žalobkyňa so žalovaným 1/ nekomunikuje a pokiaľ sa žalovaný 1/ na nehnuteľnostiach nachádza, žalobkyňa sa mu snaží vyhýbať, nejde ani na dvor, aby nedochádzalo ku konfliktom. Žalobkyňa opísala konkrétne prípady správania sa žalovaného 1/, keď tento podľa nej pri cúvaní autom von z dvora nedával pozor a skoro zrazil jej syna, keď užíval modrý dom vzadu, bol aj so svojimi partnerkami a jeho spoločnosťou hlučný, čím žalobkyňu a členov jej rodiny rušil a bol vulgárny, keď žalobkyňa išla s maloletým synom na záhradu, žalovaný svojim partnerkám hovoril, že žalobkyňa je tá, ktorá mu zobrala dom, pričom použil vulgarizmy a žalobkyňa musela chodiť na záhradu cez pozemok susedky pani T., ktorá jej to umožnila. Maloletý syn a neteť žalobkyne sa nemôžu na dvore bezpečne hrať, pretože žalovaný 1/ necháva otvorenú bránu, po dvore sa preváža na terénnej motorke a autom chodí hore dole, vedie so sebou ľudí, ktorí sú neprispôsobiví a vulgárni. Krik žalovaného 1/ a jeho vulgarizmy sú na dennom poriadku. Žalovaný 1/ sa o nič nestará, neplatí energie, len užíva. Žalobkyňa s rodinou pravidelne kosí záhradu, strihajú a hnoja stromčeky, sadia, pestujú zeleninu, ovocie, a žalovaný 1/ plody ovocných stromov oberie a im nič nenechá. Žalobkyňa vlastní okrem predmetného domu s pozemkami aj dom v Čadci. V súčasnej dobe pracuje na čiastočný úväzok ako vychovávateľka a zarobí 250,- eur mesačne v čistom, iný príjem nemá. Na bežnom účte má zostatok približne 4 000,- eur. Mesačne platí elektrinu, stravu približne 200,- eur mesačne. Manžel žalobkyne je zamestnaný, dosahuje minimálnu mzdu. Žalobkyňa má výdavky na lieky približne 50,- eur mesačne. Nemá finančné prostriedky v rozsahu dostatočnom pre vyplatenie náhrady žalovanému 1/ podľa znaleckého posudku, čo by bolo možné riešiť splátkami po 50,- eur mesačne, prípadne by predala niektorý zo svojich rodinných domov. Žalovaný 1/ uviedol, že na pozemku parc. č. XXX postavil nový modrý dom, do ktorého presťahoval svoju dielňu z Čadce, a pokračoval v modrom dome s opravami áut. Až do rozvodu manželstva so žalovanou 2/ býval v dome súp. č. XXX, ale v niektorých obdobiach tam nebýval, pretože bol pracovne v zahraničí, resp. býval u niektoej zo svojich priateľiek. Po rozvode manželstva so žalovanou 2/ žalovaný 1/ býval s

priateľkou M. R. a s ich spoločným synom v modrom dome. Poprel, žeby sa správal agresívne k žalobkyni alebo k iným osobám bývajúcim v predmetných nehnuteľnostiach, nikoho z nich ani fyzicky nenapadol. So žalobkyňou mal dobré vzťahy dovtedy, keď sa vrátil z väzby a žiadal od nej, aby mu vrátila jeho peňažné prostriedky v sume 13 000,- eur, ktoré zobrala a použila pre svoje potreby, no ona mu vrátila len 2 000,- eur. Ku konfliktu došlo vtedy, keď s kamarátom odstraňoval starý plot, ktorý mu položila žalobkyňa s priateľom na schody modrého domu. Potvrdil, že bol väzobne stíhaný. V jednej veci mal vydierať jednu bezdomovkyňu, aby mu prezradila, kde sú jeho plechy, no ona neskôr zomrela a vec bola zrejme odložená. V druhej veci podala na neho jeho priateľka M. R. oznámenie, že ju mal žalovaný 1/ fyzicky týrať, no predchádzalo tomu to, že žalovaný 1/ si nechal zveriť do osobnej starostlivosti ich syna a ona sa zľakla, že nebude dostávať materskú, no napokon vzala trestné oznámenie späť. Uviedol, že žalobkyni, resp. žalovanej 2/ prispieval na plyn, elektrinu, vodu v sume 30,- až 50,- eur mesačne. Odkedy začali žalobkyňa a ostatní dávať na neho oznámenia, na energie do domu neprispieva. Žalovaný 1/ potvrdil, že bol odsúdený za trestný čin vydierania na základe rozsudku Okresného súdu v Čadci a vykonáva uložený trest odňatia slobody. Podaním zo dňa 17.07.2019, doplneným podaním zo dňa 24.01.2020 žalovaný 1/ navrhol prerušiť toto súdne konanie do času pokiaľ nebude žalovaný 1/ prepustený na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody, teda na dobu neurčitú. Ako dôvod uviedol, že sa nachádza vo väzení, nedokáže sa brániť, navrhovať súdu dôkazy, i keď má advokáta. Žalovaná 2/ uviedla, že predmetné nehnuteľnosti kúpila so žalovaným 1/ počas trvania ich manželstva. Na pozemku bol starší dom, ktorý zrekonštruovali a žalovaná 2/ sa do neho nasťahovala spolu s deťmi v roku 1998. Popri tom sa robila prístavba tzv. modrý dom, ktorý sa dokončil asi v roku 2000. Žalovaný 1/ sa však s nimi na predmetné nehnuteľnosti nenasťahoval. Zostal bývať na Kysuciach a do modrého domu len chodil občas opravovať autá. Až asi v rokoch 2010 - 2011 začal v modrom dome aj prespávať, či už s kamarátmi alebo sám, keď išiel do zahraničia pracovať. V dome súp. č. 114 však nikdy nežil, nebýval tam. Keď žalobkyňa dosiahla vek 18 rokov, rozhodli sa, že jej nehnuteľnosti darujú. Bolo dohodnuté, že dom súp. č. 114 bude mať žalobkyňa a modrý dom jej mladšia sestra. Ale keďže mladšia sestra nemala ešte 18 rokov, žalovaný 1/ povedal, že všetko sa prepíše na žalobkyňu a tá potom modrý dom na sestru prevedie, keď bude mať ona 18 rokov. Žalovaný 1/ si pri darovaní vymienil vecné bremeno. Darované nehnuteľnosti v tom čase užíval len tak, že občas na modrom dome opravoval autá. V roku 2013 sa situácia zmenila. Nasťahoval sa do modrého domu aj s priateľkou a situácia začala byť neúnosná. Žalovaný 1/ bol vždy agresívny a keď prichádzal na nehnuteľnosti, tak žalovanej 2/ nadával a nikdy jej nechcel prispievať na chod domácnosti. V súčasnosti je situácia ešte horšia, pretože žalovaný 1/ je viac agresívnejší, všetkým nadáva. Dcéry sa ho boja tak, že nevychádzajú ani z domu a keď idú, tak len s priateľmi. Majú strach, že na nich fyzicky zaútočí, lebo aj v lete 2013 fyzicky vyletel na žalobkyňu, keď bola tehotná a žalovaná 2/ medzi nich musela vstúpiť. V minulosti sa žalovaný 1/ k žalobkyni správal tiež zle, nadával jej a ona sa ho bála. Ku konfliktom v roku 2013 začalo dochádzať preto, že ich vyvolával žalovaný 1/, ktorý sa choval ako pán nehnuteľností s tým, že tam všetko postavil, a že ostatným tam nič nepatrí. Podľa žalovanej 2/ bol žalovaný 1/ v minulosti menej agresívny a dalo sa s ním komunikovať. Teraz sa s ním už hovoriť nedá. Na ničom sa s ním nedá dohodnúť. Hneď začne nadávať. Žalovaná 2/ ďalej poukázala na to, že žalovaný 1/ necháva otvorenú bránu do dvora a autom chodí do i z dvora veľkou rýchlosťou, na nehnuteľnosti chodí s kamarátmi, ktorí hulákajú vo dvore, čo nie je príjemné. Okolo domu robia všetky práce žalobkyňa so sestrou a všetko aj financujú. Žalovaná 2/ má strach, že žalovaný 1/ bude pokračovať vo svojom vulgárnom vyjadrovaní, vyhrážkach na adresu jej a ich dcér, a že bude to mať negatívny dopad na zdravý vývoj jej vnuka. Právne vec súd posúdil podľa § 151o ods. 1 a § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka. Návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania súd prvej inštancie zamietol s poukazom na ustanovenia § 162 až 164 CSP. Uviedol, že žalovaný 1/ navrhol prerušiť konanie do času pokiaľ nebude prepustený na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody. Ako dôvod uviedol, že sa nachádza vo väzení, nedokáže sa brániť, navrhovať súdu dôkazy i keď má advokáta. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný 1/ bol v konaní súdom vypočutý osobne, bol prítomný na pojednávaniach pri výsluchoch svedkov, ktorým mohol sám alebo prostredníctvom svojho advokáta klásť otázky, mohol sa vyjadrovať k vykonaným dôkazom, a hoci je jeho osobná sloboda obmedzená, môže súdu navrhovať dôkazné prostriedky aj písomne. Rozhodujúci je fakt, že žalovaný 1/ má právneho zástupcu - advokáta v konaní, ktorý je osobou s právnickým vzdelaním a dokáže efektívne brániť práva žalovaného 1/ po celú dobu, počas ktorej sa žalovaný 1/ nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. V danom prípade neprebíha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu a zakladalo by dôvod na prerušenie konania do skončenia tohto konania v zmysle § 164 CSP. Žalobkyňa nenavrhovala prerušiť konanie a teda obe strany zhodne nenavrhlí prerušiť konanie, a preto nie je dôvod na prerušenie konania ani podľa § 163 CSP. Nebol zistený žiaden dôvod, ktorý by opodstatňoval prerušenie konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, pretože rozhodnutie vo veci nezávisí od otázky, ktorú nie je v tomto

konaní oprávnený riešiť, pretože nebol podaný Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, pretože nebol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie. Toto súdne konanie už bolo raz prerušené do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/27/2015, v ktorom sa žalovaný v pozícii žalobcu domáhal vrátenia daru od žalobkyne v pozícii žalovanej a riešila sa v ňom otázka vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. S poukazom na uvedené skutočnosti, pokiaľ by súd prerušil konanie v zmysle návrhu žalovaného 1/, zasiahol by tým do práva žalobkyne na prejednanie veci v primeranej dobe bez prieťahov. Keďže súd nepovažoval návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania do momentu jeho prepustenia na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody za dôvodný, výrokom I. napadnutého rozsudku ho ako nedôvodný zamietol. Vo vzťahu k samotnému uplatnenému nároku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa je v konaní aktívne vecne legitimovaná, pretože návrh na zrušenie vecného bremena môže podať osoba povinná, ktorá je vlastníčkou vecným bremenom zaťažených nehnuteľností, a žalobkyňa je podľa výpisu z listu vlastníctva č. 610 pre k. ú. Ladce vlastníčkou zaťažených nehnuteľností, a preto je povinná strpieť užívanie nehnuteľností žalovaným 1/. Je splnená aj podmienka pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 1/, ktorý je oprávneným z vecného bremena v zmysle zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorá je súčasťou darovacej zmluvy. Súd nepovažoval za opodstatnené námietky žalobkyne uvedené v žalobe, v zmysle ktorých je zmluva o zriadení vecného bremena absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu jeho neurčitosti, a to vzhľadom k ustanoveniu čl. IV. darovacej zmluvy, v ktorej je uvedené množné číslo pri oprávnení (bude oprávnení). Zmluvu treba vykladať komplexne v spojitosti s jej všetkými ustanoveniami. Je zrejmé, že množné číslo v slove „oprávnení“ uvedené v čl. IV zmluvy je chybou v písaní, keďže zo začiatku textu tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že osobou oprávnenou z vecného bremena je výlučne žalovaný 1/. Skutočnosť, že vecné bremeno bolo zriadené len v prospech žalovaného 1/ vyplýva nepochybne aj z čl. VIII zmluvy, podľa ktorého na základe tejto zmluvy bude po povolení vkladu v katastri nehnuteľností v k. ú. Ladce v časti C listu vlastníctva zapísané vecné bremeno v prospech jednej osoby a to žalovaného 1/. Neboli opodstatnené ani tvrdenia žalobkyne v žalobe o neplatnosti zmluvy o zriadení vecného bremena z dôvodu počítačovej nemožnosti plnenia podľa zmluvy, keď žalovaný 1/ je podľa darovacej zmluvy oprávnený užívať predmetné nehnuteľnosti tak ako doposiaľ, pričom podľa tvrdení žalobkyne v žalobe žalovaný 1/ do podpisu darovacej zmluvy žiadnym spôsobom predmet vecného bremena nevyužíval. Pokiaľ zmluvné strany mienili zriadiť právo žalovaného 1/ v obmedzenom rozsahu, napríklad len na niektoré činnosti (napr. iba na opravu áut), určite by to vymedzili priamo v texte zmluvy o zriadení vecného bremena, čo však nespravili. Preto súd ustálil, že z obsahu zmluvy vyplýva právo žalovaného 1/ doživotne a bezplatne užívať nehnuteľnosti v celom rozsahu, samozrejme pri rešpektovaní užívacieho práva vlastníka týchto nehnuteľností. Nejedná sa teda o také plnenie zo zmluvy, ktoré by bolo od počiatku nemožné, a nejde ani o neurčité vymedzenie rozsahu práva zodpovedajúceho vecnému bremenom. Zmluva o zriadení vecného bremena spísaná spolu s darovacou zmluvou formou notárskej zápisnice má všetky náležitosti vyžadované ust. § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka pre zmluvu o zriadení vecného bremena. Zmluva je dostatočne určitá, vyplýva z nej jasne, kto je oprávnený z vecného bremena, kto je povinný trpieť právo z vecného bremena, v čom spočíva vecné bremeno, aký je jeho obsah a rozsah, ktorých nehnuteľností sa vecné bremeno týka, a nemožno uzavrieť, žeby šlo o plnenie od počiatku nemožné. Pokiaľ by bola na základe vykonaného dokazovania konštatovaná neplatnosť zmluvy o zriadení vecného bremena, súd by musel žalobu žalobkyne o zrušenie vecného bremena zamietnuť v celom rozsahu, pretože domáhať sa zrušenia vecného bremena možno len vtedy, ak bolo vecné bremeno platne zriadené. Ustanovenie § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka umožňuje zrušiť vecné bremeno rozhodnutím súdu za splnenia troch podmienok, ktorými sú: 1/ zmena pomerov, 2/ hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, 3/ príčinná súvislosť medzi zmenou pomerov a hrubým nepomerom. Občiansky zákonník v ust. § 151p ods. 3 ani v iných ustanoveniach bližšie nerozvádza, v čom má spočívať zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu úpravy rozsahu a obsahu vecného bremena. Nepochybne sa ňou mieni zmena nielen v objektívnych okolnostiach, ale aj v osobných pomeroch účastníkov, pokiaľ sa výrazným spôsobom dotýka ďalšieho obsahu či trvania vecného bremena. Za určitých okolností hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného môže vzniknúť aj zmenou v správaní sa subjektov tohto právneho vzťahu. Ak niektorý zo subjektov právneho vzťahu založeného vecným bremenom hrubo zneužíva svoje práva a správa sa spoločensky neprijateľne (v rozpore s dobrými mravmi), môže to mať vplyv na zmenu obsahu vecného bremena, prípadne na jeho zrušenie. Súdna prax pripúšťa možnosť zrušenia vecného bremena pre zmenu pomerov aj v prípade mimoriadne konfliktných vzťahov medzi účastníkmi. Podľa zhodných tvrdení strán v čase zriadenia vecného bremena boli vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ dobré, a preto spoločné užívanie nehnuteľností bolo možné. Z výsluchu sporových strán a oboznámených listín nepochybne vyplynulo, že od zriadenia vecného

bremena došlo k zmene, pretože vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ sú výrazne konfliktné, pričom nezhody medzi nimi vznikali najmä v spojitosti s užívaním predmetných nehnuteľností žalovaným 1/. Uvedené potvrdzuje aj väčšie množstvo oznámení (zo dňa 15.07.2013, 26.07.2013, 01.10.2013, 20.04.2014), ktoré na políciu podala žalobkyňa, jej terajší manžel, žalovaná 2/ a F. R., bývalý priateľ sestry žalobkyne, na žalovaného 1/ pre jeho agresívne a útočné správanie voči žalobkyňi a členom jej domácnosti pri výkone vecného bremena. Aj žalovaný 1/ podal dňa 19.10.2013 na žalobkyňu, jej manžela a žalovanú 2/ na Obvodnom oddelení PZ Dubnica nad Váhom oznámenie o nebezpečnom vyhrážaní a krádeži jeho vecí z predmetných nehnuteľností. Nebolo preukázané, žeby na základe niektorých z týchto oznámení boli uznaní žalovaný 1/ alebo žalobkyňa vinnými z priestupku. Rozvrat vzťahov žalobkyne a žalovaného 1/ preukazuje aj to, že žalovaný 1/ podal proti žalobkyňi žalobu o vrátenie daru - predmetných nehnuteľností z dôvodu, že sa mala voči nemu zachovať v hrubom rozpore s dobrými mravmi, keď na neho podala nedôvodné trestné oznámenia, nedôvodný návrh na vykonanie exekúcie, žalobu o zrušenie vecného bremena, hoci jej nehnuteľnosti daroval, správa sa k nemu nevdľačne, nezaujíma sa o jeho zdravotný stav, a vec sa viedla na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 27C/27/2015. Táto žaloba žalovaného 1/ však bola rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/27/2015 zamietnutá ako nedôvodná, pretože z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, žeby sa žalobkyňa voči nemu správala v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Na základe odvolania žalovaného 1/ Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 5Co/17/2018 zo dňa 31.07.2018 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Agresivita žalovaného 1/ nepriaznivo vplývala na žalobkyňu v čase jej tehotenstva, čo potvrdila aj žalovaná 2/ a čo vyplýva z lekárskej správy gynekologickej ambulancie MUDr. Boženy Jancovej zo dňa 30.09.2013, podľa ktorej žalobkyňa po konflikte so žalovaným 1/ bola uplakaná, vylakaná, rozrušená a bol jej doporučený kludový režim. Tvrdenie žalovaného 1/, že je pokojnej povahy, a že sa snaží predchádzať konfliktom, bolo v konaní vyvrátené na základe vykonaného dokazovania. Z dokazovania vyplynulo, že v ďalšom dodržiavaní záväzku z vecného bremena žalobkyňi bráni stupňujúce sa agresívne správanie sa žalovaného 1/ voči žalobkyňi a členom jej domácnosti, a toto útočné správanie sa žalovaného 1/ sa začalo prejavovať v roku 2013, keď po prepustení z väzby pokračoval v užívaní nehnuteľností, najmä pozemkov a modrého domu na parc. č. 158. Neobstojí obrana žalovaného 1/, že protiprávne konanie žalovaného 1/ voči žalobkyňi nebolo právoplatne skonštatované orgánom činným v trestnom konaní, prípadne priestupkovým orgánom. Konanie určitej osoby, ktoré je v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, môže byť v konaní preukázané aj inými dôkaznými prostriedkami, napríklad výsluchom svedkov. Práve z výsluchu v konaní vypočutých svedkov G. I., Q. D., F. R., M. R. ako aj B. Q. T. boli preukázané tvrdenia žalobkyne o nevhodnom, hrubom, vulgárnom, verbálne agresívnom správaní sa žalovaného 1/ voči žalobkyňi, ďalším členom jej domácnosti pri užívaní nehnuteľností zaťažených vecným bremenom v období, keď žalovaný 1/ nebol vo výkone väzby, resp. výkone trestu odňatia slobody, pričom iniciátorom týchto konfliktov bol žalovaný 1/. V rodinnom dome súp. 114 býva žalobkyňa, jej manžel G. I., ich syn K., žalovaná 2/, svedkyňa M. R.. Svedkyňa M. R. uviedla, že bolo neúnosné, akým spôsobom užíval žalovaný 1/ dvor pri dome. Často odtiaľ odišiel a nechal otvorenú bránu. Utielol im aj pes, a keď žalovanému svedkyňa povedala, že si praje, aby bránu do dvora zatváral, vulgárne jej vynadal. Žalovaný 1/ sa na svojej motorke s veľkými terénnymi kolesami rýchlo cez dvor prevážal, spôsoboval hluk, nezaujímal ho, že na dvore majú zvieratá, ktoré mohli ujsť a mohol by ich aj prejsť. Hádky so žalovaným 1/ boli na dennom poriadku. Žalovaný 1/ žalobkyňi neustále hovoril, že on to tam všetko vlastní, vulgárne jej nadával napr. aj vtedy, keď za neho zložili kauciu 5 000,- eur, ktorú od žalobkyňi chcel žalovaný 1/ vrátiť a vyhrážal sa jej, že nech mu tieto peniaze vráti, lebo bude po nej dediť. Svedkyňa popísala aj konflikt so žalovaným 1/, keď raz nabehol do domu a kričal po nich, že majú vypratať spodnú časť domu, že sa tam chce nasťahovať spolu s priateľkou M. R.. Dokonca žalovaný 1/ žalovanej 2/ ukradol kľúče od domu a svedkyňa s ďalšími členmi rodiny museli privolať políciu, ktorá to vyriešila, ktorá ho utíšila, pretože kričal aj na políciu a kľúče mu policajti zobrali. E. G. I., manžel žalobkyne, ktorý býva v dome súp. č. 114 od roku 2006, uviedol, že žalovaný 1/ pri užívaní nehnuteľností len rozkazoval, a ak mu žalobkyňa alebo členovia jej domácnosti odporovali, začal im žalovaný 1/ vulgárne nadávať, vyhrážal sa im, že ich všetkých z nehnuteľností vyhodí, napriek tomu, že žalobkyňa sa vždy voči žalovanému 1/ snažila vystupovať úctivo. V dôsledku toho mala žalobkyňa a jej sestra M. zo žalovaného 1/ strach. Svedok uviedol, že v lete v roku 2013, keď prerábali so žalobkyňou oplotenie smerom od susedky, žalovaný 1/ začal ničiť nový pripravený plot opretý o prístrešok, žalobkyňa so svedkom ho vyzvali, aby s tým prestal, no žalovaný 1/ sotil svedka, urážal ich, nadával im a keďže svedok v konflikte nechcel pokračovať, šiel to nahlásiť na políciu. Aj svedkyňa M. R. potvrdila, že keď sa robil nový plot, ktorý dočasne na záhrade odložil G. I., tak tento odložený plot začal ničiť žalovaný 1/ a G. I. ho vyzýval, aby s tým prestal, na čo ho žalovaný 1/ fyzicky

napadol, začal doňho sácať. Bezohľadnosť žalovaného 1/, nerešpektovanie právnych predpisov a jeho neúcta k právam iných vyplýva podľa súdu prvej inštancie aj z jeho drzého správania sa k svedkyňi Ing. Q. T. a jej matke, ktoré obývajú dom v bezprostrednom susedstve predmetných nehnuteľností. Menovaná svedkyňa v rámci výpovede uviedla, že v susednom rodinnom dome súp. č. 113 sa zdržiava cez víkendy a počas prázdnin a trvalo tam býva jej matka. Keď svedkyňa s matkou chceli, aby im žalovaný 1/ ukázal stavebné povolenie na prístavbu rodinného domu súp. č. 114, ktorú začal realizovať, povedal im, že on si môže robiť, čo chce. Stavebné lešenie domu súp. č. 114 žalovaný 1/ postavil na pozemku svedkyne, jej matky, bez toho, aby si na to od nich vypýtal súhlas, a to tak, že sa nemohli dostať autom k ich domu, lešenie tam ponechal tri týždne a nebol prítomný, a lešenie napokon dolu musela dať žalovaná 2/. Žalovaný 1/ nechal neporiadok z rekonštrukcie domu na pozemku svedkyne, ktorá ho musela odpratať a keď mu to matka svedkyne vyčítala, žalovaný 1/ jej drzo povedal, aby držala hubu. Keď žalovaný 1/ postavil modrý dom, tento striekal vápenatým prostriedkom a pritom postriekal aj zeleninu posadenú na záhrade svedkyne a keď sa žalovanému 1/ prišla matka svedkyne sťažovať, tak postriekal aj ju. Svedkyňa ani jej matka okrem žalovaného 1/ nemali konflikty so žalobkyňou, žalovanou 2/, ani so žiadnym iným susedom, obyvateľom obce. Svedkyňa od roku 2013 bola prakticky každú sobotu budená na krik žalovaného 1/, ktorý vulgárne nadával. Cez okno v kuchyni, cez plot svedkyňa videla a počula viacero hádok medzi žalovaným 1/ a žalobkyňou, jej partnerom, žalovanou 2/, ktoré sa odohrávali na ich dvore, prípadne pri modrom dome a pri ktorých žalovaný 1/ im vulgárne nadával, kričal, že mu to tam všetko patrí, že ich všetkých z domu vyháďže. Ak aj povedal nejakú súvislú vetu, nasledovalo 20, 30 vulgarizmov. Pri týchto výstupoch žalovaného 1/ žalobkyňa nekričala, rozprávala normálne na žalovaného 1/. Svedok Q. D., ktorý v čase jeho výsluchu bol asi päť a pol roka priateľom žalovanej 2/, uviedol, že bol minimálne dvakrát svedkom toho, ako žalovaný 1/ na nehnuteľnostiach kričal, hulákal na žalobkyňu, vulgárne jej nadával, napríklad z dôvodu, že žalovanému 1/ zavadzali autá zaparkované na dvore. Keď svedok pomáhal žalobkyňi pri stavbe oplotenia kurníka, žalovaný 1/ svedka s krikom vyhodil z dvora rodinného domu, že tam nemá čo robiť a svedok, aby bol pokoj, radšej odišiel z dvora. Svedkyňa M. R. uviedla, že v čase jej výsluchu udržiavala už 8 rokov intímny vzťah so žalovaným 1/. Jej výpoveď vyhodnotil súd prvej inštancie za vnútorne rozpornú, keďže uvádzala, že v žltom dome začali so žalovaným 1/ bývať asi pred dvomi rokmi a keď si upratali modrý dom, presťahovali sa doň a bývali tam až doteraz, a na druhej strane tvrdila, že so žalovaným 1/ bývajú v modrom dome 7-8 rokov. Súd vyhodnotil výpoveď tejto svedkyne ako nevierohodnú aj z toho dôvodu, že sama uviedla, že kvôli žalobkyňi je jej syn v náhradnej starostlivosti, pretože jej žalobkyňa zrušila trvalý pobyt, ktorý mala v Čadci, a nemala potom vytvorené vhodné bytové podmienky pre syna. Vzhľadom na blízky pomer svedkyne a žalovaného 1/, vzhľadom na to, že svedkyňa sa na žalobkyňu hnevla, pretože žalobkyňu vinila z toho, že jej bol syn odňatý z osobnej starostlivosti, a vzhľadom na vnútorné rozpory v jej výpovedi súd na výpoveď tejto svedkyne neprihliadal. Súd neprihliadal ani na výpoveď svedkyne T. G. z dôvodu, že nenavštevovala domácnosť žalovaného 1/, nevidela, či žalovaný 1/ trvalo býva a prespáva v žltom dome, nebola prítomná pri hádkach žalovaného 1/ a žalobkyne, a o príčine hádok sa dozvedela od žalovaného 1/. Svedkyňa iba reprodukovala to, čo počula od iných. Svedok G. G., ktorý pomáhal pri rekonštrukcii žltého a pri stavbe modrého domu, sa nevedel vyjadriť, aké boli vzťahy medzi žalovaným 1/ a ostatnými členmi rodiny a nebol svedkom ich hádok. Svedok C. O., kamarát sporových strán, uviedol, že keď bol za účelom opravy auta na návšteve žalovaného 1/, nebol v žltom dome, bol u žalovaného 1/ v dielni, čo je stavba modrej farby vedľa rodinného domu, a žalovaného 1/ v rodinnom dome žltej farby nevidel, ani ho tam nenavštevoval. Svedok nevidel žiadne hádky medzi žalobkyňou a žalovaným 1/. Z výsluchu svedka F. R., bývalého priateľa svedkyne M. R., vyplynulo, že on spolu so žalobkyňou, G. I., s M. R., a žalovanou 2/ býval v rodinnom dome súp. č. v 114 približne v rokoch 2013 až 2016. V tomto období sa žalovaný 1/ zdržiaval v modrom dome a do žltého domu chodil vyvolávať konflikty. Svedok uviedol, že sa stávalo, že žalovaný 1/ vbehol ráno alebo cez deň do domu a začal kričať, že chce v tomto dome bývať aj s priateľkou, vyhrážal sa žalobkyňi a jej sestre M., kričal, že buď bude bývať on v tomto dome, alebo tento dom zdedí. Svedok videl aj to, ako žalovaný 1/ buchol po čelnom skle auta, ktoré šoferovala žalobkyňa, keď vychádzala z dvora, a to veľkou silou, až sa čudovali, že to sklo neprasklo a nerozbilo sa. Žalobkyňa mala kľud len vtedy, keď žalovaný 1/ nebol na nehnuteľnostiach. Žalovaný 1/ mal výbušnú povahu, stále len kričal. Zo žalovaného mali všetci v rodine strach, báli sa ho žalobkyňa, jej sestra M. a aj ich matka. Keď žalovaný 1/ zistil, že si môže aj ku svedkovi dovoľovať, začal hulákať aj na neho. Ďalej svedok uviedol, že keď vznikol požiar v modrom dome zrejme v dôsledku elektrického skratu, žalovaný 1/ sa tam vtedy nenachádzal a požiar uhasil svedok s G. I.. Hoci žalovaný 1/ tvrdil, že energie (vodu, elektrinu), ktoré pri užívaní nehnuteľností spotreboval, platil v sume po 30,- až 50,- eur mesačne a prestal platiť pol roka pred februárom 2014, žalobkyňa a žalovaná 2/ toto jeho tvrdenie popierali, keď uvádzali, že neplatil nič. Žalovaný 1/ nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal

svoje tvrdenia v tomto smere. Pravdivosť tvrdenia žalovaného 1/ bola vyvrátená aj výpoveďami svedkov, ktorí tiež žili v rodinnom dome súp. č. 114. Svedkyňa M. R. uviedla, že žalovaný 1/ v čase, keď býval v modrom dome, neprispieval na úhradu energií ani bežných potrieb, pričom peniaze na tento účel pýtala aj svedkyňa, no žalovaný 1/ im odvetil, že nemusí nič platiť. Aj svedok G. I. uviedol, že keď žalobkyňa a žalovaná 2/ chceli, aby žalovaný 1/ prispieval na energie, ktoré spotrebuje v modrom dome, tak im vynadal a vyhodil ich. Rovnako z výsluchu svedka F. R. vyplynulo, že energie do nehnuteľnosti uhrádzala žalobkyňa spolu s priateľom, resp. svedok R. s M. R., vždy sa spolu poskladali, pričom svedok nemal vedomosť o tom, že by sa na úhradách podieľal žalovaný 1/. Preto súd z dokazovania vyvodil, že žalovaný 1/ sa nepodieľal na úhradách za dodávku vody a elektriny, ktoré spotreboval pri využívaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. K tvrdeniu žalovaného 1/, že svedkovia F. R. a M. R. vypovedali účelovo a klamali, súd uviedol, že ich výpovede sa zhodujú s výpoveďami ostatných v konaní vypočutých svedkov, vrátane svedkyne B.. Q. T., ktorá nie je v príbuzenskom, prípadne inom pomere k žalobkyni ani k inej strane. Preto súd považoval výpovede týchto svedkov za vierohodné. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný 1/ vzhľadom na jeho výbušnú povahu reagoval na nehody vzniknuté medzi ním a žalobkyňou pri vykonávaní jeho práva doživotného bývania a užívania nehnuteľností najmä od roku 2013 nevhodne, agresívne vo vzťahu k žalobkyni a členom jej domácnosti. Adresoval žalobkyni vulgárne nadávky a vyhrážky, že bude dediť po žalobkyni. Verbálne agresívne sa správal aj voči ostatným obyvateľom domu súp. č. 114 a užívateľom. Nebol schopný nehody riešiť bez kriku, nadávok, vulgarizmov. Fyzicky zaútočil na manžela žalobkyne. Jeho nerešpektovanie práv iných vyplýva aj z jeho neslušného a neúctivého správania sa k susedkám, ako aj z toho, že žalovaný 1/ vykonáva trest odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, ktorý spáchal voči inej osobe. Strach žalobkyne, že žalovaný 1/ svoje vyhrážky voči nej zrealizuje, že aj na ňu fyzicky zaútočí, bol potom opodstatnený. Svojím bezohľadným agresívnym správaním žalovaný 1/ spôsobuje žalobkyni psychický stres, výrazne ju obmedzuje v užívaní predmetných nehnuteľností, ktorých je vlastníčkou, keďže žalobkyňa z obavy pred jeho agresivitou sa bála vyjsť z domu na dvor, keď tam bol žalovaný 1/. Za situácie, keď žalovaný 1/ ani neprispieval na úhradu nákladov spojených s jeho užívaním nehnuteľností, súd uzavrel, že žalovaný 1/ zneužíval právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Z predložených fotografií, podania znalkyne B.. Y. R. zo dňa 09.03.2020, ktorá ohliadla nehnuteľnosti, boli preukázané tvrdenia žalobkyne a žalovanej 2/, že jediný prístup k modrému domu na parc. č. 158 z verejnej komunikácie je po parc. č. 157 povedľa domu súp. č. 114, kde je úzky pás pozemku, a práve aj bezohľadným rýchlym prejazdom žalovaného 1/ na motorových vozidlách po tejto prístupovej ceste žalobkyňa pociťovala dôvodné obavy o svoju bezpečnosť a bezpečnosť jej syna, a o ochranu majetku, keď žalovaný 1/ po prejazde tadiaľ ani nezatváral bránu do dvora. Ďalšie užívanie nehnuteľností v akomkoľvek rozsahu žalovaným 1/ vzhľadom na jeho mimoriadne konfliktné správanie by tak bolo pre žalobkyňu a členov jej rodiny neznesiteľné. Preto pri tomto zmenenom správaní sa žalovaného, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, sa žalobkyňa dôvodne domáhala zrušenia vecného bremena v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania mal súd teda za preukázané, že v dôsledku zmeny pomerov vznikol hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, a v zmysle § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka boli splnené podmienky pre zrušenie vecného bremena žalovaného 1/ spočívajúceho v práve žalovaného 1/ bezodplatne až do svojej smrti užívať predmetné nehnuteľnosti. Súd preto vecné bremeno zrušil v celom rozsahu. Pri zrušení vecného bremena patrí osobe oprávnenej z vecného bremena, teda žalovanému 1/, podľa § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka primeraná náhrada. Súd nepovažoval za dôvodnú pripustenú zmenu žaloby v tej časti, v ktorej žalobkyňa navrhovala, že vecné bremeno by malo byť zrušené bez povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu pre správanie sa žalovaného, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi. Samotné správanie sa osoby oprávnenej z vecného bremena, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, nemôže automaticky znamenať zánik nároku tejto osoby na primeranú náhradu, čo vyplýva aj z rozhodnutí súdov, ktoré aj pri takomto spoločensky neprijateľnom správaní sa osoby oprávnenej z vecného bremena voči osobe povinnej priznali osobe oprávnenej primeranú náhradu (napr. rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 2Co 359/2014 zo dňa 25.06.2015). Súd už judikovali nepriznanie primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena vo výnimočných iných prípadoch. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 1330/2011 zo dňa 20.9.2011 o nepriznaní náhrady možno výnimočne uvažovať vzhľadom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka napríklad vtedy, ak by povinný zriadil vecné bremeno jedine pre ochotu (z dobrej vôle) bez toho, aby tým kompenzoval výhodu, ktorú mu oprávnený poskytol v inom právnom vzťahu alebo pri premlčaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. O žiadnu z uvedených situácií sa v posudzovanej veci nejedná. Žalobkyňa netvrdila, žeby došlo k premlčaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a ani nevzniesla v tomto smere námietku premlčania. V danom prípade bolo preukázané, že žalobkyňa nadobudla dom s pozemkami darom, teda bezodplatne od

žalovaného 1/ a žalovanej 2/. Žalobkyňa potvrdila, že žalovaný 1/ ešte pred tým, ako jej nehnuteľnosti v roku 2004 daroval, spolu so žalovanou 2/ zrealizoval rekonštrukciu žltého domu a postavil modrý dom na parc. č. 158, čo vyplynulo aj z výsluchu svedkyne Ing. Q. T.. Podľa vyjadrenia žalovaného 1/ si žalovaný 1/ pri darovaní nehnuteľností žalobkyne na nich vymienil právo doživotného užívania z dôvodu, že na nehnuteľnostiach plánoval bývať, čomu nasvedčuje aj to, že podľa vyjadrenia žalobkyne občas prespával v dome súp. č. 114, kým nebol postavený modrý dom, a po zhotovení modrého domu v ňom opravoval autá a po vytvorení bytovej jednotky v ňom prespával a neskôr sa do neho natrvalo nasťahoval s družkou R., pričom svedkovia F. R. a M. R. potvrdili, že žalovaný 1/ sa domáhal nasťahovania sa s priateľkou aj do spodnej časti žltého domu. Žalovaný 1/ je nemajetný, nevlastní nehnuteľnosť vhodnú na bývanie. Neobstojí tvrdenie žalobkyne, že žalovaný 1/ má možnosť ísť bývať do domu súp. č. 1116 v Čadci, pretože tento dom podľa tvrdenia žalobkyne a podľa výpisu z LV č. 5343 k. ú. Čadca vlastní žalobkyňa a žalovaný 1/ nemá uzavretú zmluvu, ktorá by ho oprávňovala užívať tento dom. Za tejto situácie, keď žalovaný 1/ predmetné nehnuteľnosti po ich kúpe a čiastočnej rekonštrukcii daroval žalobkyňi, pričom žalobkyňa zriadením práva doživotného užívania v prospech žalovaného 1/ iba kompenzovala výhodu, ktorú jej poskytol žalovaný 1/ v podobe daru nehnuteľností, a žalovaný 1/ nemá zabezpečené iné bývanie, by podľa názoru súdu nepriznanie primeranej náhrady žalovanému za zrušenie jeho práva doživotného užívania predmetných nehnuteľností v Ladcoch bolo nespravodlivé. Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 346/2006, na ktorý poukázala žalobkyňa pri obhajobe svojej argumentácie, že by malo byť zrušené vecné bremeno bez náhrady, reflektuje iné skutkové okolnosti. Najvyšší súd ČR v danom judikáte riešil žalobu o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené vecným bremenom, pretože z dôvodu trvalých zmien malo zaniknúť vecné bremeno zo zákona. Primeraná náhrada za zrušené vecné bremeno podľa § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka sa poskytuje predovšetkým v peňažnej forme. Právny názor, podľa ktorého peňažná náhrada prichádza do úvahy až vtedy, ak nie je možné poskytnúť vecné plnenie, nie je správny (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 2650/2003 zo dňa 28.1.2004). Nemožno ale v prípade primeranej náhrady vylúčiť ani plnenie v naturálnej podobe, ktorou sa zabezpečí uspokojenie potreby oprávneného iným spôsobom. Žalovaný 1/ nesúhlasil s návrhom žalobkyne v zmysle ktorého by bolo vecné bremeno zaťažujúce predmetné nehnuteľnosti zrušené, a v prospech žalovaného 1/ by sa zriadilo vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania domu žalobkyne v Čadci a na príľahlých pozemkoch. Súd k tomu uvádza, že v tomto smere neboli žalobkyňou tvrdené rozhodujúce skutočnosti a ani navrhnuté žiadne dôkazy na preukázanie, či bývanie v dome v Čadci je porovnateľnej kvality ako bývanie a užívanie domu s pozemkami v Ladcoch, a teda či ide o adekvátne vecné plnenie. Nemožno však nechať bez povšimnutia fakt, že vzhľadom na mimoriadne konfliktné vzťahy medzi žalovaným 1/ a žalobkyňou by bývanie žalovaného 1/ v dome v Čadci, ktorý vlastní žalobkyňa, bolo potenciálnym zdrojom ďalších nezhôd medzi nimi, s čím by bolo spojené riziko súdnych sporov. Preto bol súd toho názoru, že vzhľadom na okolnosti prípadu je na mieste primeraná náhrada vo forme peňažného plnenia. Pri stanovení výšky náhrady za zrušenie vecného bremena súd vychádzal zo znaleckého posudku č. 21/2019 vypracovaného dňa 02.09.2019 znalkyňou z odboru stavebníctvo, odvetvia odhad hodnoty nehnuteľností B.. Y. R., ktorým bola stanovená hodnota predmetného vecného bremena na sumu 29 500,- eur. Znalkyňa je osobou odborne spôsobilou, má potrebné odborné vedomosti z príslušného znaleckého odboru a odvetvia a vysvetlila metódu použitú pri výpočte a stanovení všeobecnej hodnoty vecného bremena. Znalkyňa všeobecnú hodnotu vecného bremena vypočítala v súlade s prílohou č. 3 písm. F, G vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a použila aj metodický postup vypracovaný Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline a znalecký posudok vypracovala na základe ďalších podkladov a právnych predpisov, literatúry uvedených v prvej časti posudku. Primeranú náhradu za zrušené vecné bremeno zákon bližšie nešpecifikuje. Pri určení jej výšky by mal byť braný zreteľ na to, aký je majetkový prospech vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti a majetkový dôsledok u oprávneného, vychádzajúc z toho, že právo z vecného bremena spočíva v bezplatnom doživotnom bývaní. Majetkové dôsledky prejavujúce sa v zrušení vecného bremena musia byť u účastníkov zisťované ako možnosť získania nájomného vlastníkom nehnuteľností pri prenajme týchto nehnuteľností a u oprávneného ako finančná povinnosť uhrádzať nájomné za užívanie podobnej nehnuteľnosti. Náhrada za zrušené vecné bremeno nemôže predstavovať cenu, za ktorú by si mohol žalovaný kúpiť porovnateľný dom s pozemkami do vlastníctva, ako si to mylne vysvetľoval žalovaný 1/. Uvedené právne závery vyplývajú aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 192/2006 zo dňa 01.11.2013. Znalkyňa preto správne tvrdila, že hodnota vecného bremena nikdy nemôže byť vyššia ako hodnota nehnuteľnosti, pričom žalovaným navrhnutá hodnota vecného bremena 72 000,- eur sa blíži k hodnote predmetnej nehnuteľnosti. K predloženému potvrdeniu o trhovej cene prenájmu vypracovaného dňa 02.06.2020 realitnou kanceláriou BartanusReality, s.r.o., podľa ktorého trhovú cenu

prenájmu rodinného domu v obci Dubnica nad Váhom sa pohybuje v cene 700,- eur za mesiac + energie a tržová cena prenájmu jednoizbového zariadeného bytu v Dubnici nad Váhom sa pohybuje v cene 250,- eur za mesiac + energie znalkyňa uviedla, že z vlastnej skúsenosti znalkyne má takú vedomosť, že ponukové ceny sú vždy vyššie ako skutočnosť a stane sa, že napokon ten, kto ponúka na prenájom byt, ho záujemcovi prenajme za nižšiu cenu. V minulosti to bola o 15 % až 20 % nižšia cena, momentálne je to 10 % až 5 % nižšia cena. Podľa súdu prvej inštancie spôsob výpočtu hodnoty rodinného domu, pozemkov a hodnoty ich nájmu znalkyňa dostatočne vysvetlila v posudku, svoje závery oprela aj o ceny nehnuteľností a ceny ich nájmov zadovážených z internetových ponúk pre trenčiansky kraj, ktoré sú prílohou znaleckého posudku, a podľa ktorých ponuky prenájmov rodinných domov v trenčianskom kraji sa pohybujú od 400,- eur do 1 200,- eur za mesiac. Znalkyňa v posudku odhadla cenu nájmu predmetného domu na 600,- eur za mesiac a z nej potom postupom podľa citovanej vyhlášky a metodického postupu stanovila hodnotu vecného bremena. Rozhodujúce je, že znalkyňa sa oboznámila s obsahom spisu, vrátane darovacej zmluvy, ktorou bolo vecné bremeno zriadené, a z ktorej zistila obsah a rozsah ohodnocovaného vecného bremena, znalkyňa ohliadla predmetný rodinný dom, jeho stav aj s pozemkami, zohľadnila rok, kedy bol daný rodinný dom do užívania, ako aj jeho rekonštrukciu a zistila tak úroveň, kvalitu bývania v daných nehnuteľnostiach, ktoré ako uviedla, zohľadnila pri stanovení ceny nájmu, a hodnoty vecného bremena. Námietky žalovaného k tomu, že znalkyňa nebrala do úvahy to, akým spôsobom on spotreboval energie v modrom dome bez súp. čísla, sú irelevantné, pretože znalkyňa ohodnocovala právo doživotného bývania v žltom dome súp. č. 114. Znalkyňa na vysvetlenie vo vyjadrení zo dňa 09.03.2020 a na pojednávaní uviedla, že hodnota vecného bremena by mala predstavovať približne čiastku, ktorá by po celú ďalšiu dobu života oprávneného z vecného bremena stačila na úhradu nájomného za bývanie, a pri zohľadnení veku žalovaného 1/, priemerného veku dožitia mužov na Slovensku je ňou určená hodnota vecného bremena adekvátna. Preto sú tvrdenia žalovaného 1/, že znalkyňa Ing. Eva Belášová stanovila neprimerane nízku hodnotu vecného bremena, neopodstatnené. Žalovaný 1/ nepreukázal ani svoje tvrdenie, že znalkyňa vychádzala z menšej výmery podlahovej plochy rodinného domu súp. č. 114 (spolu 174,63 m²) než je skutočná výmera podlahovej plochy rodinného domu súp. č. 114, pretože znalkyňa vykonala ohliadku na mieste samom, kde aj zamerala výmeru domu, čo je zrejme aj z nákresov pôdorysu 1. a 2. nadzemného podlažia vrátane pivničného priestoru, ktoré sú prílohou znaleckého posudku a žalovaný nenavhol žiadne dôkazy, ktorými by spochybnil tieto zistenia znalkyne. K tvrdeniam žalovaného 1/, že znalkyňa nemala v dispozícii projektovú dokumentáciu k rodinnému domu, súd uviedol, že znalkyňa bola schopná vypracovať znalecký posudok na základe listín, ktoré mala vrátane nákresov pôdorysu 1. a 2. nadzemného podlažia rodinného domu, ako aj na základe ohliadky rodinného domu a pozemkov. Neobstoja ani námietky žalovaného 1/ týkajúce sa podľa neho nesprávneho výpočtu hodnoty vecného bremena, keď znalkyňa zohľadnila náklady na dom na 5 osôb. Znalkyňa je osobou s odbornými znalosťami potrebnými na výpočet hodnoty vecného bremena a žalovaný nenavhol, nepredložil relevantný protidôkaz, ktorým by iná odborne spôsobilá osoba potvrdila, že spôsob výpočtu hodnoty vecného bremena vykonaný znalkyňou v posudku, je nesprávny. Nie sú dôvodné ani výhrady žalobkyne a žalovanej 2/ k znaleckému posudku. Znalkyňa tieto výhrady vyvrátila vo svojom vyjadrení zo dňa 09.03.2020 a v rámci jej výsluchu. Úlohou znalkyne bolo stanoviť všeobecnú hodnotu vecného bremena, ktorá predstavuje objektivizovanú hodnotu práva na trhu v podmienkach voľnej súťaže, a to v rozsahu, v akom bolo vecné bremeno dohodnuté v zmluve o zriadení vecného bremena. Preto neobstoja tvrdenia žalobkyne, že znalkyňa mala brať do úvahy skutočný menší rozsah, v akom žalovaný 1/ v minulosti užíval právo zodpovedajúce vecnému bremenu a ani tvrdenia žalobkyne, že znalkyňa mala vziať zreteľ na správanie sa žalovaného, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi, a že znalkyňa mala od hodnoty vecného bremena odpočítať náklady, ktoré za žalovaného 1/ vynaložila žalobkyňa v súvislosti s užívaním stavby zriadenej pri dome súp. č. 114. Podľa vyjadrenia znalkyne tieto skutočnosti nemôžu mať vplyv na stanovenie všeobecnej hodnoty vecného bremena. Tieto žalobkyňou namietané okolnosti nie sú uvedené v prílohe č. 3 písm. F, G vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. ako kritéria, ktoré by mali byť zohľadnené pri stanovení všeobecnej hodnoty vecného bremena. Pre stanovenie primeranej náhrady nie je rozhodujúce v akom skutočnom rozsahu osoba oprávnená vecné bremeno využívala, ale treba vychádzať z rozsahu, v akom bolo vecné bremeno zmluvne dohodnuté, pretože ak súd zrušuje vecné bremeno v celom rozsahu, tak ho ruší v rozsahu, v akom bolo zmluvne dohodnuté, a tomu má aj zodpovedať náhrada za zrušenie vecného bremena. Námietky žalobkyne, že náhrada za zrušenie vecného bremena by mala byť minimálna z dôvodu, že žalovaný 1/ vecné bremeno od jeho zradenia nevyužíval nepretržite, nemôžu byť brané na zreteľ pri určovaní výšky náhrady za vecné bremeno, čo konštatoval aj Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 1Cdo 192/2006 zo dňa 01.11.2013, v ktorom prejavil právny názor, podľa ktorého pri určovaní výšky primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena, ktorému zodpovedá právo doživotného bývania v nehnuteľnosti, nemôže obstať ako kritérium

to, ako dlho sa vecné bremeno využívalo oprávnenou osobou. Súd dodal, že pokiaľ žalobkyňa vykonala za žalovaného 1/ plnenie, ktoré mal vykonať on sám v spojitosti s realizáciou práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, mala sa žalobkyňa domáhať od neho vydania tohto neoprávneného majetkového prospechu. Znalkyňa uviedla, že hodnotu vecného bremena stanovila ku dňu vypracovania znaleckého posudku. Uvedený postup znalkyne je správny, pretože pre súd je rozhodujúci stav ku dňu vyhlásenia rozsudku, a je potrebné zistiť čo najaktuálnejšiu všeobecnú (trhovú) hodnotu vecného bremena, ktoré bude rozsudkom zrušené. Ďalej znalkyňa k námietkam žalobkyne uviedla, že skutočnosť, že rodinný dom s pozemkami mal hodnotu 600 000,- Sk až 700 000,- Sk v čase, keď bolo zriadené vecné bremeno, nemohla znalkyňa zohľadniť, pretože určovala aktuálnu cenu vecného bremena a cena nehnuteľnosti od roku 2004 vzrástla, keďže hodnoty (ceny) rodinných domov majú stúpajúcu tendenciu, a od roku 2004 stúpili 4 a pol až 5 násobne. Súd mal za to, že znalecký posudok má všetky náležitosti v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z., je zrejme, z akých relevantných podkladov znalkyňa vychádzala, spôsob výpočtu všeobecnej hodnoty vecného bremena je v posudku riadne zdôvodnený, ako aj použitá metóda, a znalkyňa svoj posudok obhájila aj na pojednávaní. Súd potom ustálil, že znalecký posudok znalkyne Ing. Evy Belásovej je komplexný a presvedčivý. Strany nepredložili súkromný znalecký posudok, ktorým by inou osobou odborne spôsobilou vyvrátili odborné závery menovanej znalkyne. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti považoval súd hodnotu vecného bremena stanovenú v znaleckom posudku za primeranú. S poukazom na uvedené dôvody, súd uložil žalobkyni povinnosť vyplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu za zrušené vecné bremeno v sume 29 500,- eur. Vzhľadom na žiadosť žalobkyne a s prihliadnutím na jej pomery súd podľa § 232 ods. 3 CSP určil žalobkyni dlhšiu lehotu na vyplatenie tohto plnenia. Žalobkyňa totižto zo zamestnania dosahuje príjem vo výške 250,- eur mesačne a má usparené peňažné prostriedky vo výške cca 4000,- eur, a preto nie je v jej možnostiach uhradiť celú sumu 29 500,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Keďže žalobkyňa uviedla, že peňažné prostriedky v rozsahu dostatočnom na výplatu tohto plnenia by mohla získať tak, že jej manžel si vezme pôžičku, resp. žalobkyňa predá niektorý zo svojich rodinných domov, súd mal za to, že adekvátne doba, v ktorej by mohla žalobkyňa vykonať potrebné úkony pre získanie peňažných prostriedkov niektorým z uvedených spôsobov a použiť ich na výplatu žalovaného 1/, je 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Súd nemohol uložiť žalobkyni plniť tento dlh v splátkach po 50,- eur mesačne ako to alternatívne navrhovala žalobkyňa, pretože žalovaný 1/ má právo na splnenie dlhu v primeranej dobe, a vzhľadom na výšku plnenia by pri takýchto mesačných splátkach bol dlh v celom rozsahu splnený v priebehu 590 mesiacov, teda 49 rokov a žalovaný vzhľadom na jeho vek by sa toho s vysokou pravdepodobnosťou nedožil. Výrokom IV. súd žalobu proti žalovanej 2/ zamietol pre nedostatok jej pasívnej vecnej legitímácie v konaní. Žalovaná 2/ spolu so žalovaným 1/ uzavreli dňa 20.09.2004 so žalobkyňou darovaciu zmluvu, avšak z textu tejto zmluvy spísanej formou notárskej zápisnice jednoznačne vyplýva, že vecné bremeno nebolo zriadené aj v prospech žalovanej 2/. Bolo zriadené výlučne v prospech žalovaného 1/ ako osoby oprávnenej z vecného bremena a druhou zmluvnou stranou zmluvy o zriadení vecného bremena je žalobkyňa ako osoba, ktorá sa zaviazala strpieť toto vecné bremeno. Žalovaná 2/ teda nie subjektom právneho vzťahu z vecného bremena založeného na základe zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorá je súčasťou darovacej zmluvy zo dňa 20.09.2004 a teda žalovaná 2/ nie je osobou oprávnenou z vecného bremena, ktoré navrhovala žalobkyňa žalobou zrušiť, a preto absentuje pasívna vecná legitímácia žalovanej 2/ v konaní. Pokiaľ bolo predmetné vecné bremeno pôvodne zapísané v katastri nehnuteľnosti aj v prospech žalovanej 2/, súd k tomu uvádza, že pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku, a podľa výpisov z LV č. 610 k. ú. Ladce zo dňa 24.03.2014 a zo dňa 20.07.2020 bolo v katastri nehnuteľností zapísané vecné bremeno len v prospech žalovaného 1/. Žalovaný 1/ na pojednávaní dňa 08.02.2019 už netrval na výsluchu ním navrhnutého svedka M. O., a preto súd tento dôkaz nevykonal. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd zohľadnil zásadu úspechu vyplývajúcu z ustanovení § 255 ods. 1, ods. 2 CSP. Vzhľadom na zásadu úspechu súd výrokom V. priznal žalovanej 2/ voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože žaloba bola voči žalovanej 2/ zamietnutá. Žalobkyňa a žalovaný 1/ boli v konaní čiastočne úspešní, pretože vecné bremeno síce súd zrušil v zmysle žaloby žalobkyne, avšak nie bez uloženia povinnosti žalobkyni zaplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu za zrušenie vecného bremena ako žalobkyňa navrhovala po pripustenej zmene žaloby. Podľa § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka v prípade, že súd na základe žalobného nároku žalobcu zruší vecné bremeno, vzniká žalovanému ako osobe oprávnenej z vecného bremena nárok na primeranú náhradu za zrušené vecné právo. Ide o spojené zákonom dané vzájomné nároky protistrán. Preto súd uloženie povinnosti žalobkyni zaplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu za zrušené vecné bremeno vyhodnotil ako čiastočný neúspech žalobkyne. Súd potom ustálil, že nemožno konštatovať prevažný úspech žalobkyne a ani žalovaného 1/ a podľa § 255 ods. 2 CSP výrokom VI. vyslovil, že žalobkyňa a žalovaný 1/ nemajú nárok na náhradu trov konania. Súdom ustanovená znalkyňa Ing. Eva

Balásová si uplatnila znalečné vo výške 49,79 eur za účasť na pojednávaní dňa 21.07.2020, na ktorom bola vypočítaná k jej znaleckému posudku, no žalobkyňou zložený preddavok 350,- eur bol použitý na výplatu znalečného uplatneného znalkyňou za vypracovanie posudku a zvyšok preddavku nebude stačiť na úhradu znalečného za účasť znalkyne na pojednávaní. Znalec má podľa § 258 ods. 2 CSP právo na plnú náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku, a podľa § 255 ods. 1 CSP má postavenie strany pre konanie o tomto jeho nároku. Štát podľa právnej úpravy účinnej od 01.07.2016 už zo štátnych prostriedkov nehradí trovy civilného sporového konania, a preto strany majú povinnosť nahradiť ustanovenej znalkyni znalečné nepokryté preddavkom. Vzhľadom na výsledok konania súd výrokom VII. priznal znalkyni proti žalobkyňi nárok na náhradu znalečného v rozsahu 50 %, a proti žalovanému 1/ nárok na náhradu znalečného v rozsahu 50 %. O výške náhrady týchto trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Na pojednávaní dňa 08.02.2019 bol vypočítaný svedok C. O., ktorý si uplatnil nárok na svedočné, a to náhradu mzdy za 8 hodín a náhradu cestovných výdavkov vrátane poplatku za diaľničnú známku, pričom strany nezložili preddavok na krytie trov spojených s výsluchom svedkov. Svedok má podľa § 258 ods. 1 CSP právo na plnú náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho výsluchom na pojednávaní, a podľa § 255 ods. 1 CSP má postavenie strany pre konanie o tomto jeho nároku. Štát podľa právnej úpravy účinnej od 01.07.2016 už zo štátnych prostriedkov nehradí trovy civilného sporového konania, a preto strany majú povinnosť nahradiť svedkovi svedočné nepokryté preddavkom. Vzhľadom na výsledok konania súd výrokom VIII. priznal svedkovi nárok na náhradu svedočného proti žalobkyňi v rozsahu 50 %, a proti žalovanému 1/ v rozsahu 50 %. O výške náhrady týchto trov konania svedka súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1/. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a nariadiť doplnenie dokazovania o stanovenie hodnoty modrého domu za účelom vyplatenia žalovaného 1/ žalobkyňou. V prípade, že by odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie nevrátil na doplnenie dokazovania, navrhol jeho zmenu tak, že odvolací súd by žalobu zamietol, alternatívne že by zrušil vecné bremeno za náhradu 72 000,- eur, ktorú by bola žalobkyňa povinná uhradiť žalovanému 1/ v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku a zároveň by bola zaviazaná uhradiť žalovanému 1/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % a v rovnakom rozsahu aj náhradu znalečného znalkyni Ing. Eve Belásovej a náhradu svedočného svedkovi C. O.. Vo vzťahu k výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým súd zamietol návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania, žalovaný 1/ namietal, že súd prvej inštancie pochybil, keď jeho návrhu nevyhovel. Každá účasť žalovaného 1/ je spojená s nemalými finančnými nákladmi na eskortu, ktorú si žalovaný 1/ nemôže dovoliť, pretože je nemajetný. Súd mal povinnosť jeho návrhu vyhovieť. Hodnotenie výpovedí a listín poskytnutých žalovanou 2/ zo strany súdu prvej inštancie považuje žalovaný 1/ za neprípustné. Súd mal od začiatku konania vedomosť, že žalovaná 2/ nie je stranou konania a nevydal uznesenie o jej vylúčení z konania ako účastníčky, táto sa osobne mohla konania zúčastňovať, vyjadrovať, navrhovať dôkazy, klásť otázky, pričom je zrejmé, že bola voči žalovanému 1/ zaujatá, čo súd nevzal do úvahy pri konečnom hodnotení. Vo vzťahu k výrokom vo veci samej žalovaný 1/ uviedol, že žiada súd, aby opätovne vyhodnotil všetky výpovede a listinné dôkazy, pretože od týchto záležitostí, či bude mať kde bývať so svojim synom po prepustení z výkonu trestu, alebo sa z nich stanú bezdomovci. Súdy by mali brať do úvahy záujmy maloletých detí. Súd svojím rozhodnutím uprel maloletému dieťaťu možnosť bývať so svojim otcom. Žalovaný 1/ navrhoval, aby mohol so synom bývať v modrom dome, no súd rozhodol v neprospech maloletého. zrušením vecného bremena k pozemku, na ktorom sa nachádza modrý dom, kde plánoval žalovaný 1/ žiť, sú jeho šance na zverenie maloletého žalovanému 1/ prakticky vylúčené. Žalovaný trval na tom, aby vecné bremeno k parc. CKN č. 158 v k. ú. Ladce, na ktorej sa nachádza modrý dom, trvalo naďalej, v opačnom prípade sa stane bezdomovcom. Žalobkyňa získa modrý dom prakticky zadarmo, pretože znalecký posudok hodnotil len pozemok a nie stavbu postavenú na ňom, čo považuje žalovaný 1/ za pochybenie. Znalecký posudok nezohľadňuje skutočnosť, že na parc. CKN č. 158 sa nachádza modrý dom, ktorý je okamžite obývatelný. Znalkyňa vyhodnotila vecné bremeno súvisiace výlučne s bezplatným užívaním rodinného domu, pričom ostatné vecné bremená nezahrnula do znaleckého dokazovania, čo žalovaný 1/ považuje za chybu znalkyne a žiadal, aby odvolací súd zabezpečil doplnenie dokazovania znalkyňou. Je korektné, aby suma na vyplatenie zrušeného vecného bremena bola stanovená nasledovne 300,- eur / mesiac x 20 rokov = 72 000,- eur. Žalovaný alternatívne zvažoval, že by nadobudol parc. č. 158, na ktorej stojí modrý dom, do svojho výlučného vlastníctva, keďže v tomto dome plánuje po prepustení z výkonu trestu bývať so svojim synom. V spojitosti s tým má v úmysle zriadiť vecné bremeno na farchu žalobkyne, aby mohol užívať príjazdovú cestu k pozemku parc. č. 158 a v prípade, ak by s tým žalobkyňa nesúhlasila, rozdeliť túto nehnuteľnosť na dva súběžné pásy a v tom prípade by prišlo

k započítaniu, resp. odpočítaniu zo sumy za vecné bremeno. Žalovaný 1/ zároveň považuje lehotu 6 mesiacov na vyplatenie náhrady za neprimerane dlhú a je si istý, že žalobkyňa disponuje i vyššou sumou a v jej možnostiach a schopnostiach vyplatíť sumu 72 000,- eur do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku. O zamietnutí žaloby voči žalovanej 2/ mal súd prvej inštancie rozhodnúť už skôr. Žalovaný 2/ rešpektuje právo súdu, no poukazuje len na tú skutočnosť, že táto osoba mala mať v skutočnosti len postavenie svedka a bola by žalovaným 1/ vypočúvaná ako zaujatý svedok. Žalovaný 1/ sa nestotožňuje ani s výrokmi o náhrade trov konania, a to medzi ním a žalobkyňou, o náhrade znalečného znalkyni a o náhrade svedočného svedkovi a tieto považuje za vecne nesprávne. Žalobkyňa podala dňa 21.07.2020 návrh na pripustenie zmeny žaloby z pôvodnej žaloby o zrušenie vecného bremena za náhradu na zrušenie vecného bremena bez náhrady. Žalovaný 1/ je toho názoru, že bol v predmetnom konaní v celom rozsahu úspešný, konanie nezavinil a súd mu mal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dokazovanie formou znaleckého posudku navrhla žalobkyňa a nie žalovaný 1/, nepredložila mu ponuku, ako si predstavuje finančne sa vysporiadať so žalovaným 1/ za zrušenie vecného bremena. Trovy znalečného vznikli vinou žalobkyne a nie žalovaného 1/ a žalovaný 1/ je nemajetný. Žalovaný 1/ sa nestotožňuje ani s povinnosťou hradíť svedočné v rozsahu 50 %, pretože je úspešnou stranou sporu a z toho dôvodu je povinnosťou žalobkyne platiť trovy konania. Znovu poukázal na svoju nemajetnosť a aj vyživovaciu povinnosť voči synovi. Žalovaný 1/ je presvedčený, že údajný strach žalobkyne z jeho osoby vychádza z toho, že žalovaného 1/ prepustia z výkonu trestu a v platnosti je stále zriadené vecné bremeno a pokiaľ by súd nerozhodol v jej prospech, je oprávnený požívať výhody z tohto vecného bremena a žalobkyňa by bola nútená rešpektovať žalovaného 1/ a musela mu v rodinnom dome vyhradiť minimálne jednu miestnosť za účelom plnenia vecného bremena. Išlo v podstate len o to, že žalovaný 1/ sa snažil neúspešne si uplatniť zriadené vecné bremeno, pri ktorom dochádzalo k výmene názorov, ktoré však nebolo možné charakterizovať ako protiprávne konanie. Tvrdenia žalobkyne o tom, že žalovaný 1/ sa mal správať proti dobrým mravom, sa nezakladajú na pravde a nepreukázali sa ako pravdivé. Žalobkyňa svojim negatívnym správaním nechcela umožniť žalovanému 1/ vstup do domu, úmyselne vyvolávala konflikty a hádky. Žalovaný vidiac jej nevdľu zabezpečil bývanie sebe a svojej rodine v modrom dome. Žalobkyňa začala vadiť bývanie žalovaného 1/ až po tom, čo sa vrátil z väzby. Súd prvej inštancie vyhodnotil výpovede svedkov v neprospech žalovaného 1/, no svedkovia vypovedali tendenčne a neboli relevantnými dôkazmi preukázané. Výpovede, ktoré preukazovali a potvrdzovali tvrdenia žalovaného 1/, súd prvej inštancie vyhodnotil ako nevierohodné, zaujaté, s vnútornými rozporami, na ktoré nie je možné prihliadať. Žalovaný 1/ je prekvapený, že súd prvej inštancie takýmto tvrdým spôsobom postupuje voči jeho osobe a všetko, čo tvrdí žalobkyňa, vyhodnocuje ako pravdivé, a pokiaľ niekto tvrdí niečo iné, tak sa jedná o zaujatosť voči žalobkyňi. Žalovaný má odporúčanie od znalkyne L. H. na zverenie jeho syna do jeho výchovy a starostlivosti. Súd prvej inštancie nesprávne právne vyhodnotil všetky výpovede v neprospech žalovaného 1/, nechal sa ovplyvniť plačom žalobkyne a pripustil zmenu žaloby, hoci na to neboli dôvody a žalovaný 1/ sa k takémuto konaniu súdu nemal možnosť ani vyjadriť. Ak by bol žalovaný 1/ taký agresívny netvor, ako ho vykreslili žalobkyňa, žalovaná 2/ a zaujatí svedkovia, ktorí žijú v spoločnej domácnosti so žalobkyňou, čo súd nevzal v úvahu, znalkyňa H. by to zistila a neodporúčala by mu zveriť syna do výchovy a opateru. Takéto odporúčanie vyvracia všetky tvrdenia o agresivite žalovaného 1/. Tvrdenia žalobkyne a žalovanej 2/ boli vykonštruované, nepreukázané, čo uviedol aj súd prvej inštancie, takže nemohol dôjsť k záveru, že zo strany žalovaného 1/ došlo k akémukoľvek porušeniu zákona, ktoré by umožnilo zrušiť vecné bremená. Súd prvej inštancie opomenul vo svojom rozsudku uviesť, akým spôsobom bude žalovaný môcť užívať modrý dom, ktorý zrekonštruoval z vlastných prostriedkov, a z akých dôvodov nezaviazal žalobkyňu umožniť mu vstup do tejto nehnuteľnosti, resp. vyplatíť mu náhradu za túto nehnuteľnosť. Súd mal žalovanému 1/ priznať oslobodenie od súdnych poplatkov.

3. Žalobkyňa k odvolaniu žalovaného 1/ uviedla, že žalovaná 2/ bola účastníčkou darovacej zmluvy, prostredníctvom ktorej bolo zriadené vecné bremeno a teda súd s ňou od začiatku konal a pokiaľ následne žalobu voči nej zamietol, bol jeho proces legitímny. Žalobkyňa dostatočne preukázala dôvody na zrušenie vecného bremena a žalovanou 2/ produkované tvrdenia síce prispeli k objasneniu skutkového stavu veci, avšak rozhodnutie o zrušení vecného bremena, ktoré žalobkyňa považuje za skutkovo a právne správne, by bolo vydané aj bez týchto, keďže žalovaný 1/ sa preukázateľne správal voči žalobkyňi v rozpore s dobrými mravmi, pričom takéto jeho konanie má do dnešného dňa dopad na jej psychiku. Pokiaľ je žalovaný 1/ vo výkone trestu, je takéto skutočnosť ako dôvod na prerušenie konania v rozpore s princípmi a zásadami civilného procesu, keďže žalovaný 1/ sa dopustil protispoločenského konania, pričom trest tohto nemá zvyhodňovať voči osobám, ktoré sa legitímne domáhajú ochrany svojich práv súdnou cestou tak, ako žalobkyňa. Výkon trestu žalovaným 1/ nemá žiaden objektívny

vplyv na predmet súdneho konania a teda nie je a nebol splnený zákonný dôvod na prerušenie konania. Žalovaný 1/ poukazuje na to, že po návrate z výkonu trestu sa nebude mať kde vrátiť, pričom v nehnuteľnosti chcel bývať so svojim synom. Žalovaný 1/ pravdepodobne účelovo neuvádza všetky skutočnosti a síce, že maloletý syn mu bol odobratý ešte pred nástupom do väzby, pričom nie je vôbec zrejmé a preukázané, či by sa tento vôbec s otcom stretával, v akej intenzite a na akom mieste. Žalovaný 1/ iba účelovo zneužíva svoje otcovstvo, avšak reálny výkon otcovských práv a povinností neuvádza. Tiež neuvádza, že za finančné prostriedky za zrušené vecné bremeno si môže hradiť dôstojné bývanie pre seba a svoju rodinu. Pokiaľ ide o priznanú náhradu, žalobkyňa ju akceptovala aj keď mala voči nej počas konania výhrady. Náhrada za vecné bremeno nemôže byť absolútnou náhradou, keďže ide iba o právo užívať, nie vlastniť, pričom náhrada musí zohľadňovať tiež intenzitu jeho predchádzajúceho využívania a tiež jeho rozsah. Požadovaná suma žalovaným 1/ vo výške 72 000,- eur nemá reálne a objektívne opodstatnenie, pričom nepomer medzi touto sumou a priznanou sumou má byť podľa žalobkyne smerodajný tiež pre priznanie náhrady trov konania. Čo sa týka lehoty 6 mesiacov na jej vyplatenie, táto je primeraná. Nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného 1/ ohľadne jeho úspechu v konaní, ohľadne jeho odvolacích námietok voči výrokom o náhrade trov a o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou. Žalobkyňa v podstate so žalobou uspela a súd zrušil vecné bremeno. Spornou bola výška náhrady, avšak táto tiež nebola priznaná vo výške, ako požaduje žalovaný 1/ a tak v podstate aj v tejto časti žalobkyňa uspela. Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaná 2/ k odvolaniu žalovaného 1/ uviedla, že jej je ľúto, ako sa žalovaný 1/ správa. Vždy to bolo tak, že on je pán a môže ubližovať či fyzicky, či psychicky a vôbec mu nezáležalo na tom, že sú to jeho deti. Žalovaná 2/ nikdy nedostala peniaze na deti, ani na údržbu domu, ani na opravy. Neskôr si dcéry so svojimi partnermi rekonštruovali dom s. č. 114 v Ladkoch samé zo svojich peňazí. Žalovaný 1/ má finančné prostriedky, dostáva dôchodok, budú mu vyplatené peniaze z BSM a tak sa z neho rozhodne nestane bezdomovec. Do modrého domu cesta nevedie a pozemok nie je možné rozdeliť na 2m a 2m, keďže jeho dĺžka je 2,5 m. V modrom dome sa bývať nedá, nie je tam elektrina, voda, kúrenie, odpad, nie je to zateplené. Býval tam len chvíľu v lete. Je to dom na zbúranie a žalovaný 1/ môže ísť bývať k svojej matke, ktorá býva sama na spodnom podlaží a žalovaní tam ešte počas manželstva prerobili vrchnú časť, podkrovie, ktoré vyhovuje na bývanie. Žalobkyňa vždy vychádzala žalovanému 1/ v ústrety, aj keď on jej ubližoval. Bývanie s ním v jednom dvore neprichádza do úvahy a s jeho agresívnym správaním je to nebezpečné, v dôsledku čoho majú zo žalovaného 1/ strach. Požiadanie sumy 72 000,- eur je nereálne. Žalovaná 2/ navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Žalovaný 1/ v replike k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu uviedol, že žalobkyňa sa domáhala zrušenia vecného bremena za náhradu, no keď zistila, že by musela platiť, požiadala súd o zmenu návrhu, t. j. aby súd zrušil vecné bremeno bezplatne. Týmto svojím konaním sa ona sama stavia do pozície osoby s negatívnym charakterom, ktorým v prevažnej miere označuje svojho otca. Budova, ktorá susedí s rodinným domom, kde žalobkyňa býva, je žalovaným 1/ prerobená na bývanie - samostatnú bytovú jednotku, kde stačí požiadať o skolaudovanie a žalobkyňa dostane bezplatne do svojho vlastníctva ďalší byt. Žalovaný 1/ nerozumie, z akého dôvodu súdna znalkyňa a ani súd nevzali takúto zásadnú skutočnosť na vedomie a nezaoberali sa tvrdením žalovaného 1/, že má v úmysle vziať si svojho syna po prepustení do jeho osobnej starostlivosti. Neoslovili príslušné organizácie a osoby, ktoré by mohli potvrdiť tvrdenia žalovaného 1/. Žalovaný 1/ sa ďalej vyjadril k tvrdeniam žalobkyne ohľadne jeho vzťahu k synovi, popísal svoj vzťah k nemu a na podporu týchto tvrdení predložil fotografie.

6. Žalobkyňa v duplike uviedla, že skutočnosti uvádzané žalovaným 1/ v replike sú právne irelevantné pre obsah sporu a konania, a to najmä jeho plány týkajúce sa jeho syna. Tvrdenia žalovaného 1/, ktoré sa týkajú ich vzájomných vzťahov, prípadne širších rodinných vzťahov, a ktoré hlavne nesúvisia s predmetom sporu, vníma žalobkyňa ako pokračujúci psychický útlak, čo iba preukazuje nevyhnutnosť zrušenia vecného bremena.

7. K duplike žalobkyne podal žalovaný 1/ vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s takým bezohľadným stanoviskom žalobkyne sa nemôže stotožniť. Táto neberie ohľad na to, čo sa môže stať s otcom a s nevlastným maloletým bratom. Mrzí ho, aký tvrdý postoj žalobkyňa zaujala voči svojmu maloletému nevlastnému bratovi, ktorý sa v súčasnosti nachádza v pestúnskej starostlivosti. Žalovaný nezavinil súdne konanie a z toho dôvodu je presvedčený, že neexistujú dôvody hodného osobitného zreteľa na nepriznanie trov žalovanému 1/, ktorý sa žalobe žalobkyne úspešne ubránil, pričom trovy znaleckého

dokazovania mal súd prvej inštancie priznať v rozsahu 100 % na ťarchu žalobkyne, nakoľko takéto dokazovanie mala zabezpečiť ešte pred podaním žaloby. Žalovaný 1/ je toho názoru, že súd prvej inštancie mu mal priznať oslobodenie od súdnych poplatkov v súlade s ust. § 254 ods. 1 CSP, nakoľko spĺňa podmienky oslobodenia od súdnych poplatkov, ktoré odôvodnil svojou nemajetnosťou, a ktorá je preukázaná priznaním advokáta na právnu pomoc Centrom právnej pomoci. Na preukázanie a podporu tvrdení o svojej nemajetnosti žalovaný 1/ predložil uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.11.2020 vydané v trestnej veci pod spis. zn. 6Nt/15/2019, kde súd rozhodol, že žalovaný 1/ v právnom postavení odsúdeného nie je povinný hradiť štátu vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi, pretože má nárok na bezplatnú obhajobu. Uznesenie bolo žalovanému 1/ doručené po tom, ako podal odvolanie.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebný podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

9. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe pokiaľ ide o zrušenie vecného bremena na tom právnom závere, že žalobkyňa je vlastníčkou vecným bremenom zaťažených nehnuteľností, žalovaný 1/ je oprávneným z vecného bremena a je oprávnený doživotne a bezplatne užívať nehnuteľnosti v celom rozsahu, pričom od zriadenia vecného bremena došlo k zmene pomerov, v dôsledku ktorej vznikol hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. V prejednávanej veci zmena pomerov spočíva v správaní sa žalovaného 1/. V čase zriadenia vecného bremena boli vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ dobré, a preto spoločné užívanie nehnuteľností bolo možné. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že od zriadenia vecného bremena došlo k zmene, pretože vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ sú výrazne konfliktné, pričom nezhody medzi nimi vznikali najmä v spojitosti s užívaním predmetných nehnuteľností žalovaným 1/. Z dokazovania vyplynulo, že v ďalšom dodržiavaní záväzku z vecného bremena žalobkyňa bráni stupňujúce sa agresívne správanie sa žalovaného 1/ voči žalobkyňi a členom jej domácnosti a toto útočné správanie sa žalovaného 1/ sa začalo prejavovať v roku 2013. Boli preukázané tvrdenia žalobkyne o nevhodnom, hrubom, vulgárnom, verbálne agresívnom správaní sa žalovaného 1/ voči žalobkyňi, ďalším členom jej domácnosti pri užívaní nehnuteľností zaťažených vecným bremenom v období, keď žalovaný 1/ nebol vo väzbe, resp. výkone trestu odňatia slobody, pričom iniciátorom týchto konfliktov bol žalovaný 1/. Žalovaný 1/ nebol schopný riešiť nezhody bez kriku, nadávok, vulgarizmov. Fyzicky zaútočil na manžela žalobkyne. Jeho nerešpektovanie práv iných vyplýva aj z jeho neslušného a neúctivého správania sa k susedkám, ako aj z toho, že žalovaný 1/ vykonáva trest odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, ktorý spáchal voči inej osobe. Strach žalobkyne, že žalovaný 1/ svoje vyhrážky voči nej zrealizuje, že aj na ňu fyzicky zaútočí, bol potom opodstatnený. Svojím bezohľadným agresívnym správaním žalovaný 1/ spôsobuje žalobkyňi psychický stres, výrazne ju obmedzuje v užívaní predmetných nehnuteľností, ktorých je vlastníčkou, keďže žalobkyňa z obavy pred jeho agresivitou sa bála vyjsť z domu na dvor, keď tam bol žalovaný 1/. Za situácie, keď žalovaný 1/ ani neprispieval na úhradu nákladov spojených s jeho užívaním nehnuteľností, súd uzavrel, že žalovaný 1/ zneužíval právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Ďalšie užívanie nehnuteľností v akomkoľvek rozsahu žalovaným 1/ vzhľadom na jeho mimoriadne konfliktné správanie by bolo tak pre žalobkyňu a členov jej rodiny neznesiteľné. Preto pri tomto zmenenom správaní sa žalovaného 1/, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, sa žalobkyňa dôvodne domáhala zrušenia vecného bremena v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania mal súd teda za preukázané, že v dôsledku zmeny pomerov vznikol hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, a v zmysle § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka boli splnené podmienky pre zrušenie vecného bremena žalovaného 1/ spočívajúceho v práve žalovaného 1/ bezodplatne až do svojej smrti užívať predmetné nehnuteľnosti. Súd preto vecné bremeno zrušil v celom rozsahu. Pri zrušení vecného bremena patrí osobe oprávnenej z vecného bremena, teda žalovanému 1/, podľa § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka primeraná náhrada. Súd nepovažoval za dôvodnú požiadavku žalobkyne zrušiť vecné bremeno bez povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu pre správanie sa žalovaného, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi. Samotné správanie

sa osoby oprávnenej z vecného bremena, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, nemôže automaticky znamenať zánik nároku tejto osoby na primeranú náhradu. Súdy už judikovali nepriznanie primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena vo výnimočných iných prípadoch, napríklad vtedy, ak by povinný zriadil vecné bremeno jedine pre ochotu (z dobrej vôle) bez toho, aby tým kompenzoval výhodu, ktorú mu oprávnený poskytol v inom právnom vzťahu alebo pri premlčaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. O žiadnu z uvedených situácií sa v posudzovanej veci nejedná. Za situácie, keď žalovaný 1/ predmetné nehnuteľnosti po ich kúpe a čiastočnej rekonštrukcii daroval žalobkyni, pričom žalobkyňa zriadením práva doživotného užívania v prospech žalovaného 1/ iba kompenzovala výhodu, ktorú jej poskytol žalovaný 1/ v podobe daru nehnuteľností a žalovaný 1/ nemá zabezpečené iné bývanie, by podľa názoru súdu nepriznanie primeranej náhrady žalovanému za zrušenie jeho práva doživotného užívania predmetných nehnuteľností v Ladcoch bolo nespravodlivé. Primeraná náhrada za zrušené vecné bremeno podľa § 151p ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka sa poskytuje predovšetkým v peňažnej forme a aj vzhľadom na okolnosti prípadu bol súd toho názoru, že je na mieste primeraná náhrada vo forme peňažného plnenia. Pri stanovení výšky náhrady za zrušenie vecného bremena súd vychádzal zo znaleckého posudku č. 21/2019 vypracovaného dňa 02.09.2019 znalkyňou z odboru stavebníctvo, odvetvia odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Evou Belásovou, ktorým bola stanovená hodnota predmetného vecného bremena na sumu 29 500,- eur. Súd ustálil, že znalecký posudok je komplexný a presvedčivý, strany nepredložili súkromný znalecký posudok, ktorým by inou osobou odborne spôsobilou vyvrátili odborné závery menovanej znalkyne. Súd považoval hodnotu vecného bremena stanovenú v znaleckom posudku za primeranú a uložil žalobkyni povinnosť vyplatiť žalovanému 1/ primeranú náhradu za zrušené vecné bremeno v sume 29 500,- eur, a to v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku s prihliadnutím na pomery žalobkyne.

10. Podstata odvolacích argumentov žalovaného 1/ bola koncentrovaná na tvrdenia o porušení jeho procesných práv, tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení a nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, keď podľa žalovaného 1/ súd bol povinný prerušiť konanie do času jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, žalovaný 1/ bol úspešný, skutkové závery súdu prvej inštancie nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a súd nevykonal ďalšie potrebné dôkazy.

11. Žalovaný 1/ v podanom odvolaní neoznačil odvolacie dôvody ich zákonným pomenovaním, avšak odvolací súd, posúdiac odvolanie podľa jeho obsahu (v súlade s § 124 ods. 1 CSP), z podaného odvolania vyvodil, že žalovaný 1/ uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

14. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny

predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli, skutkové závery súdu prvej inštancie majú oporu vo vykonanom dokazovaní, súd prvej inštancie neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné.

16. Žalovaný 1/ v prvom rade namietal nesprávnosť výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na prerušenie konania, ktorého sa domáhal z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemôže sa tak adekvátne brániť, pričom prerušenie by malo trvať a to až do času jeho prepustenia na slobodu. Inštitút prerušenia civilného sporového konania je upravený v ustanoveniach § 162 až § 165 CSP. V týchto ustanoveniach sú upravené dôvody, za existencie ktorých je súd povinný konanie prerušiť, ako aj dôvody, kedy tak môže, no nemusí urobiť. Návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania posúdil súd prvej inštancie komplexne, t. j. zhodnotil, či žalovaným uvádzané dôvody na prerušenie konania napĺňajú každý zo zákonných dôvodov na prerušenie konania a dospel k správne záveru, že ani jeden zo zákonných dôvodov na prerušenie konania splnený nie je, a preto súd správne návrh zamietol. Súd prvej inštancie nielenže nebol povinný konanie prerušiť, keďže neexistoval žiaden z dôvodov pre obligatórne prerušenie konania, ale nemohol konanie prerušiť ani len fakultatívne, keďže ani na takéto prerušenie konania neboli splnené podmienky. Žalovaný 1/ mohol v konaní pred súdom prvej inštancie uplatňovať všetky jemu patriace procesné práva a tieto aj uplatňoval, a to tak sám, ako aj prostredníctvom svojho advokáta, keď sa vo veci vyjadroval písomne, ústne na pojednávaní, hodnotil vykonané dôkazy a mal možnosť podávať dôkazné návrhy. Okolnosť, že bol vo výkone trestu odňatia slobody, nie je dôvodom na prerušenie konania, a to ani z hľadiska toho, že by žalovaný 1/ mal znášať náklady jeho eskorty na pojednávania, keď ani v prípade pobytu na slobode nie je dôvodom na prerušenie konania platenie nákladov na cestovanie z miesta bydliska do miesta pojednávania, pričom aj náhrada takýchto trov by strane sporu patrila v prípade, že by jej náhrada trov konania bola priznaná.

17. Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

18. Podľa § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

19. Žalovaný 1/ namietal, že tvrdenia žalobkyne o tom, že sa mal správať v rozpore s dobrými mravmi, nie sú pravdivé, a že sa nepreukázali, a že je to žalobkyňa, ktorá sa správala konfliktne a nechcela mu umožniť vstup do domu. Spochybnil správnosť vyhodnotenia dôkazov, a to najmä svedeckých výpovedí svedčiacich či už v prospech tvrdení žalobkyne, alebo v prospech neho, pričom tvrdenia o jeho agresivite vyvracia odporúčanie inej, než v konaní ustanovenej znalkyne, a to znalkyne, ktorá mala odporučiť zveriť mu maloletého syna do výchovy a opateru. Ani jeden z predpokladov na zrušenie vecného bremena nebol podľa žalovaného 1/ splnený. Odvolací súd sa s týmito námietkami žalovaného 1/ nestotožnil a na zrušenie vecného bremena boli jednoznačne splnené všetky zákonné podmienky. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 291/2009 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=njzwwxzsgaydsxzul5rwi327gi4tc>> „pri rozhodovaní o obmedzení alebo o zrušení vecného bremena v dôsledku zmeny pomerov treba brať do úvahy všetky okolnosti prípadu. Predovšetkým je potrebné zistiť, či došlo k zmene pomerov, a v kladnom prípade posúdiť, nakoľko táto zmena mala vplyv na spôsob výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ako sa prejavila na užívaní nehnuteľnosti vecným bremenom zaťaženej a vziať do úvahy ujmu,

ktorá oprávnenému nastane v dôsledku obmedzenia alebo zrušenia vecného bremena za náhradu a porovnať ju s prípadnou ujmou, ktorá vznikla vlastníkovi zaťaženého pozemku (nehnutelnosti) v dôsledku zmeny pomerov.“. Právne významný je len ten hrubý nepomer, ktorý vznikol v dôsledku zmeny pomerov. Podstatné je, aby k zmene pomerov došlo až po zriadení vecného bremena. Hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného môže vzniknúť aj zmenou v správaní sa subjektov tohto právneho vzťahu. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v čase od zriadenia vecného bremena, kedy boli vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ dobré, došlo k zmene pomerov spočívajúcej v zásadnej zmene správania sa žalovaného 1/, ktorý sa najmä od roku 2013 správa voči žalobkyni a členom jej domácnosti spoločensky neprijateľne a ich vzťahy sú mimoriadne konfliktné. Žalovaný je voči žalobkyni a členom jej domácnosti extrémne vulgárny, dopustil sa voči nej a niektorým ďalším osobám z jej domácnosti drobných fyzických útokov, ako aj útoku voči jej majetku, zneužíva svoje oprávnenie užívať sporné nehnuteľnosti, keď za tieto nehradí náklady za plnenia poskytované s ich užívaním, využíva plody plynúce z práva vecného bremena aj na úkor ostatných osôb oprávnených užívať sporné nehnuteľnosti a správa sa spôsobom, ktorý možno považovať za ohrozujúci bezpečnosť osôb a majetku a spôsobom, ktorý výrazne obmedzuje vlastnícke práva žalobkyne, najmä jej právo nerušene užívať všetky jej patriace nehnuteľnosti, keď v dôsledku správania žalovaného 1/ ona, ale aj ďalšie s ňou žijúce osoby, najmä v dôsledku strachu zo žalovaného 1/ a v dôsledku obáv z ďalších konfliktov obmedzili vychádzanie z domu na dvor v prípade prítomnosti žalovaného 1/. Od zriadenia vecného bremena došlo k rozvratu vzťahov medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ a tieto sú mimoriadne konfliktné a spoločné užívanie sporných nehnuteľností je ľudsky nepredstaviteľné, nemožné. Zjavne tak došlo k zmene pomerov, ktorá mala vplyv na spôsob výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré žalovaný 1/ zneužíva, vykonáva ho spôsobom, ktorým znepriemňuje život ostatným osobám do takej miery, že ďalšie ich spolužitie so žalovaným 1/ v jednom dvore je nemožné. Na základe týchto dôvodov bolo potom vecne správane zrušiť sporné vecné bremeno spočívajúce v práve žalovaného 1/ užívať sporné nehnuteľnosti. Oprávnenému zrušením vecného bremena nastala ujma spočívajúca v strate bývania a v strate užívania záhrady a požívania jej plodov, avšak táto je kompenzovaná náhradou za vecné bremeno a žalovaný 1/ má viacero možností nájsť si iné bývanie, pričom táto jeho ujma, kompenzovaná priznanou náhradou, je neporovnateľne menšou s ujmou, ktorú spôsoboval žalovaný 1/ počas dlhšieho obdobia žalobkyni a osobám, ktoré s ňou žijú v domácnosti, a to svojim agresívnym, vulgárnym a práva z vecného bremena zneužívajúcim správaním, ktoré presiahlo hranicu znesiteľného spolužitia. Popísané správanie žalovaného 1/, ktoré je v rozpore s pravidlami slušného správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, bolo v konaní jednoznačne preukázané, a to výpoveďami svedkov G. I., Q. D., F. R., M. R. a B.. Q. T. jednotlivo, a o to viac v ich vzájomných súvislostiach a súd prvej inštancie vyhodnotil všetky dôkazy v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP a námietky o účelových a zaujatých výpovediach žalovaného 1/ nie sú namieste, pretože tvrdenia žalobkyne o nevhodnom, hrubom, vulgárnom, verbálne agresívnom správaní sa žalovaného 1/ voči žalobkyni a ďalším členom jej domácnosti pri užívaní nehnuteľností zaťažených vecným bremenom neboli preukázané len osobami užívajúcimi tieto nehnuteľnosti, prípadne osobami v blízkom vzťahu k žalobkyni, ale ako správne poukázal súd prvej inštancie aj výpoveďou svedkyne Ing. Q. T., ktorá nie je ani osobou užívajúcou sporné nehnuteľnosti, ani osobou blízkou žalobkyni, ale jej susedou, voči ktorej a aj jej matke sa žalovaný 1/ tiež správal agresívne a v rozpore s dobrými mravmi. Svedkyňa a ani jej matka okrem žalovaného 1/ nemali konflikty so žalobkyňou, žalovanou 2/, ani so žiadnym iným susedom, obyvateľom obce a svedkyňa bola od roku 2013 prakticky každú sobotu svedkom vulgárnych nadávok žalovaného 1/ voči žalobkyni a osobám žijúcich s ňou v rodinnom dome. Rovnako tak svedok F. R. potvrdil tvrdenia žalobkyne, pričom ani tento nie je vo vzťahu k nej blízkou osobou a v dome od roku 2016 nebýva, takže z hľadiska prípadného užívania domu jeho osobou nemohol mať konkrétny záujem na výsledku sporu. Pokiaľ výpovede žalobkyne, žalovanej 2/ a svedkov, ktorí sú v príbuzenskom pomere (resp. v blízkom vzťahu) so žalobkyňou a bývajú s ňou v spornom dome, preukazujú tvrdenia žalobkyne o nevhodnom správaní sa žalovaného 1/, ktoré ho diskvalifikuje z ďalšieho využívania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, nemožno ich hodnotiť ako účelové, alebo nedôveryhodné, pokiaľ s nimi korešpondujú aj výpovede spomínaných dvoch svedkov, neobývajúcich sporný dom, a pokiaľ sú podporené aj ďalšími dôkazmi, ktoré svedčia o celkovej neúcte žalovaného 1/ k právam iných osôb, ktorým je aj samotné odsúdenie žalovaného 1/ v trestnom konaní. Za týchto okolností súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy jednotlivo a aj v ich vzájomných súvislostiach správne, správne považoval výpovede žalobkyne, žalovanej 2/ a uvedených svedkov za dôveryhodné, a tým tvrdenia o maximálne nevhodnom správaní sa žalovaného 1/ za preukázané. Rovnako správne súd vyhodnotil svedeckú výpoveď M. R. ako nedôveryhodnú, a to tak vzhľadom na jej negatívny vzťah k žalobkyni, ako aj z dôvodu samotných

vnútorných rozporov v jej výpovedi. Správne tiež súd neprihliadal na výpoveď svedkyne T. G. z dôvodu, že nebola priamym svedkom konfliktov strán sporu a o týchto mala informácie iba sprostredkované, a to najmä od žalovaného 1/. Svedkovia G. G. a C. O. nehnuteľnosti navštívili iba príležitostne, neboli svedkami konfliktov a vo vzťahu k prejednávanej veci sú tak ich výpovede irelevantné, nepreukazujúce a ani nespochybňujúce podstatné skutkové tvrdenia strán sporu. Námieta žalovaného 1/, že tvrdenia o jeho agresivite vyvracia odporúčanie inej, než v konaní ustanovenej znalkyne, a to znalkyne, ktorá mala odporučiť zveriť mu maloletého syna do výchovy a opatery, je neopodstatnená a nepreukázaná. Ide iba o tvrdenie žalovaného a dôkaz výsluchom ním označenej osoby nebol v konaní pred súdom prvej inštancie ani len navrhnutý.

20. Žalovaný 1/ ďalej namieta, že súd prvej inštancie nebral zreteľ na jeho maloletého syna, na možnosť a plán žalovaného 1/ s ním bývať v modrom dome postavenom na parcele č. 158, že žalovaný 1/ sa stane bezdomovcom, a že súd opomenul uviesť spôsob, ako bude môcť žalovaný 1/ užívať modrý dom a z akého dôvodu nezaviazal žalobkyňu umožniť mu vstup do tejto nehnuteľnosti, resp. finančne vyplatiť žalovanému túto nehnuteľnosť. Súd prvej inštancie rozhodoval o uplatnenom nároku žalobkyne a ten sa týkal zrušenia vecného bremena - práva žalovaného 1/ užívať rodinný dom súp. č. 114 a parcely č. 157 a 158. Predmetom konania nebolo usporiadanie právnych vzťahov strán sporu k tzv. modrému domu, a preto súd nemohol ísť nad rámec petitu podanej žaloby a usporiadať aj vzťahy žalobkyne a žalovaného 1/ k tomuto domu finančným vyrovnaním a ani zriadením akéhokoľvek prístupu v prospech žalovaného 1/ k nemu, keď prístup k nemu je po parcele č. 157, vo vzťahu ku ktorej súd z uvedených dôvodov zrušil vecné bremeno - právo jej užívania žalovaným 1/ z uvedených dôvodov, pričom ďalšie užívanie nehnuteľností v akomkoľvek rozsahu žalovaným 1/ by vzhľadom na jeho mimoriadne konfliktné správanie bolo pre žalobkyňu a členov jej rodiny neznesiteľné. Súd prvej inštancie rozhodol o celom predmete konania a neopomenul rozhodnúť o žiadnom nároku, ktorý bol predmetom konania. Maloletý syn žalovaného 1/ nebol stranou sporu, tomuto nesvedčalo právo z vecného bremena a plány žalovaného 1/ do budúcnosti nie sú jestvujúcou skutočnosťou v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie. Okrem toho tieto námietky sú irelevantné. Žalovaný 1/ mal mať sám na zreteli svojho maloletého syna a správať sa tak, aby k zrušeniu vecného bremena nedal dôvod. Samotné zrušenie vecného bremena bez ďalšieho nemôže mať také dôsledky, ako sa snaží navodiť žalovaný 1/. Má predsa svoj príjem, bude mu vyplatená náhrada za zrušené vecné bremeno a už len z tohto hľadiska si bude môcť zabezpečiť dôstojné bývanie, v ktorom bude môcť realizovať aj svoje rodičovské práva a povinnosti, pokiaľ bude mať o to záujem a maloletý mu bude zverený do výchovy, resp. bude mu inak umožnené stretávanie s ním, čo však v tomto konaní nie je možné riešiť a ani nijakým spôsobom prejedikovať.

21. Žalovaný 1/ ďalej namieta výšku sumy, ktorá mu bola priznaná ako náhrada za zrušené vecné bremeno, ktorá je podľa neho neprimerane nízka a nezohľadňuje, že na pozemku parc. č. 158 je postavený modrý dom a namieta aj lehotu určenú na vyplatenie náhrady. Priznaná náhrada nezohľadňuje stavbu modrého domu a túto zohľadňovať ani nemôže, pretože usporiadanie právnych vzťahov k nemu nebolo predmetom konania. Pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady a sumu, ktorú navrhoval žalovaný 1/, tak v odvolaní len zopakoval argumenty, ktoré uplatnil už v konaní pred súdom prvej inštancie a s týmito sa súd prvej inštancie riadne vysporiadal a vychádzajúc zo znaleckého posudku rozhodol, pričom aj v tejto časti vyhodnotil znalecký posudok v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, a svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodnil, a to aj s poukazom na relevantnú judikatúru. Hodnota vecného bremena nikdy nemôže byť vyššia ako hodnota nehnuteľnosti, pričom žalovaným navrhnutá hodnota vecného bremena 72 000,- eur sa blíži k hodnote predmetnej nehnuteľnosti. Aj podľa odvolacieho súdu spôsob výpočtu hodnoty rodinného domu, pozemkov a hodnoty ich nájmu znalkyňa dostatočne vysvetlila v posudku, svoje závery oprela aj o ceny nehnuteľností a ceny ich nájmov zadovážených z internetových ponúk pre trenčiansky kraj, zistila obsah a rozsah ohodnocovaného vecného bremena, ohľadla predmetný rodinný dom, jeho stav aj s pozemkami, zohľadnila rok, kedy bol daný rodinný dom do užívania, ako aj jeho rekonštrukciu a zistila tak úroveň a kvalitu bývania v daných nehnuteľnostiach, ktoré ako uviedla, zohľadnila pri stanovení ceny nájmu, a hodnoty vecného bremena. Tvrdenia žalovaného 1/, že znalkyňa Ing. Eva Belásová stanovila neprimerane nízku hodnotu vecného bremena, považuje odvolací súd za neopodstatnené, priznanú náhradu za primeranú a adekvátnu tomu, aby mu zabezpečila dôstojné bývanie na najbližších minimálne 20 rokov, s ktorými kalkulovala aj znalkyňa, pričom v takom prípade by to znamenalo, že by žalovaný mohol vynakladať viac ako 1 000,- eur mesačne na bývanie, čo by mu zabezpečilo nielen dôstojné, ale nadštandardné bývanie, a to vrátane bývania pre jeho syna až do dospelosti v prípade, že by so žalovaným 1/ žil. Tvrdenia o tom, že by mal žalovaný 1/ zostať bezdomovcom, a že by v dôsledku zrušenia vecného bremena nemohli byť

realizované jeho rodičovské práva a povinnosti, sú tak zjavne nedôvodné a prehnané. Okrem toho, ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, znalkyňa je osobou s odbornými znalosťami potrebnými na výpočet hodnoty vecného bremena a žalovaný nenavrhol a nepredložil relevantný dôkaz, ktorým by iná odborne spôsobilá osoba potvrdila, že spôsob výpočtu hodnoty vecného bremena vykonaný znalkyňou v posudku, je nesprávny a najmä, že hodnota vecného bremena zodpovedá výpočtu a oceneniu laika, žalovaného 1/. Vzhľadom na výšku náhrady 29 500,- eur žalobkyne považoval odvolací súd aj lehotu na plnenie určenú súdom prvej inštancie v dĺžke 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku za primeranú, a to tak vo vzťahu k žalobkyni, ako aj vo vzťahu k žalovanému. Žalovaný ju síce spochybnil, avšak iba všeobecne a svojimi domnienkami o majetkových pomeroch žalobkyne bez toho, aby vo vzťahu k ním predložil alebo označil relevantný dôkaz preukazujúci opak.

22. Pokiaľ bola žaloba voči žalovanej 2/ výrokom IV. napadnutého rozsudku zamietnutá z dôvodu nedostatku jej vecnej pasívnej legitímácie a výrokom V. bolo rozhodnuté o náhrade trov konania medzi žalobkyňou a žalovanou 2/, tak žalovaný 1/ nebol oprávnený podať voči týmto výrokmi odvolanie. Napokon žalovaný 1/ aj vzhľadom na päť jeho odvolania vecnú správnosť týchto výrokov nespochybnil, a preto odvolací súd považoval tieto výroky za odvolaním nedotknuté. Žalovaný 1/ sa len vyjadril, že súd prvej inštancie mal žalovanú 2/ vylúčiť z konania skôr. Pre úplnosť odvolací súd k tomuto uvádza, že súd ju nemohol z konania vylúčiť skôr ako tvrdí žalovaný 1/. V civilnom sporovom konaní žalobca disponuje predmetom sporu a je na ňom, koho označí ako žalovaného, t. j. voči komu žalobu podá. Pokiaľ podá žalobu voči osobe, ktorá nie je vecne pasívne legitimovaná a hoc to aj v priebehu konania zistí a nezoberie voči takémuto žalovanému žalobu späť, súd nemôže konanie voči takejto osobe bez ďalšieho zastaviť, nemôže ju z konania vylúčiť a jediným možným rozhodnutím potom je žalobu voči takej osobe zamietnuť, s čím je potom spojený procesný úspech takto žalovanej osoby a jej nárok na plnú náhradu trov konania. Takto žalovanej osobe samozrejme patria ako strane sporu procesné práva a povinnosti, avšak aj výpoveď strany sporu môže slúžiť ako dôkaz a podlieha voľnému hodnoteniu dôkazov zo strany súdu, ktorý je povinný takú výpoveď vyhodnotiť aj v súvislosti s ostatnými dôkazmi. Procesné postavenie žalovanej 2/ však nemá vplyv na právo žalovaného 1/ navrhnúť jej vypočutie, hoc ako strany sporu a nie ako svedka, neobmedzuje jeho právo klásť jej pri vypočutí otázku, neobmedzuje ho v hodnotení dôkazu a nezavazuje súd povinnosti vysporiadať sa so všetkými dôkazmi, vyhodnotiť ich v súlade so zákonnými požiadavkami a presvedčivo odôvodniť svoje rozhodnutie.

23. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného 1/ voči výrokom o náhrade trov konania odvolací súd uvádza, že žalovaný 1/ rozhodne nebol v konaní v celom rozsahu úspešný, ako to prezentuje, a rovnako nie je možné sa stotožniť s jeho názorom, že konanie nezavinil, a preto mu náhrada trov konania nepatrí. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v tom, že bolo vyhovené jej žalobe pokiaľ ide o zrušenie vecného bremena. Na druhej strane sa súd prvej inštancie nestotožnil s jej názorom, že by žalovanému 1/ nemala patriť žiadna náhrada za zrušené vecné bremeno, avšak nepriznal žalovanému 1/ ním požadovanú náhradu. Vo vzťahu žalobkyne a žalovaného 1/ tak potom možno dôvodne uzavrieť, že ani jeden z nich nemal v konaní úspech v rozsahu, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady trov ktorémukoľvek z nich a rozhodnutie, že nemajú voči sebe nárok na náhradu trov konania, je ako jediné možné považovať za spravodlivé. Od tohto rozhodnutia sa potom odvíjajú aj ďalšie výroky, ktorými súd prvej inštancie zaviazal tak žalobkyňu, ako aj žalovaného 1/ uhradiť znalkyni znalečné a svedkovi O. svedočné, a to každého v rozsahu 50 % týchto trov. Tieto dôkazy boli vykonané v záujme oboch strán, a to bez ohľadu na skutočnosti, ktoré boli týmito dôkazmi preukázané, resp. bez ohľadu na to, kto tieto dôkazy navrhol. Vzhľadom na vyhovenie žalobe v časti zrušenia vecného bremena a s prihliadnutím na výšku priznanej náhrady sú aj tieto výroky napadnutého rozsudku vecne správne. Pokiaľ žalovaný namietal, že je nemajetný, a že mu malo byť priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, tak odvolací súd konštatuje, že oslobodenie mu priznané bolo, avšak takéto rozhodnutie nemá vplyv na náhradu trov svedkov a znalcov, ktoré sú povinné uhradiť strany sporu bez ohľadu na oslobodenie súdnych poplatkov, a to z dôvodu, že svedkovia vypovedajú a znalci podávajú posudky v záujme strán sporu, nie sú stranou sporu vo veci samej, sú povinné si plniť povinnosť vypovedať ako svedok, resp. povinnosti znalca, a preto všetky trovy, ktoré im v súvislosti s konaním vznikli, im musia byť nahradené, a to stranami sporu, v zásade tou neúspešnou a v prípade, že strany mali v konaní čiastočný úspech, tak pomerne podľa miery úspechu, resp. v rovnakom pomere v prípade, že úspech - neúspech strany sporu je rovnaký, resp. o úspechu - neúspechu nemožno hovoriť, ak ide o iudicium duplex, Pokiaľ ide o zavinenie konania žalovaným 1/, tak vzhľadom na výsledok sporu je zrejmé, že tento zadal príčinu na vznik takéhoto sporu, keď žalobkyňa nemala inú možnosť, ako sa domáhať ochrany svojich práv proti zákonom neprípustnému správaniu sa žalovaného 1/. A pokiaľ ide o námietku žalovaného 1/, že žalobkyňa mala zabezpečiť

znalecké dokazovanie ešte pred podaním žaloby, tak táto je neopodstatnená a postup žalobkyne bol plne legitímny.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal všetky navrhnuté relevantné dôkazy a z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne aplikoval a interpretoval na úplne zistený skutkový stav právne normy ustanovenia § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka a vo vzťahu k výrokom o náhrade trov konania ustanovenia § 255 ods. 1, 2 a § 258 ods.1, 2 CSP. Nakoľko odvolacie námietky vzhľadom na to, čo uviedol odvolací súd vyššie, neboli dôvodné, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

25. V odvolacom konaní mala žalobkyňa plný úspech, a preto odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 1/ v rozsahu 100 %. Vo vzťahu k žalovanej 2/ odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, pretože výroky o zamietnutí žaloby voči nej a o náhrade trov konania neboli odvolaním podaným oprávnenou sobou napadnuté a konanie voči nej sa právoplatne skončilo rozsudkom súdu prvej inštancie.

26. O samotnej výške náhrad trov konania v prvoinštančom, ako aj odvolacom konaní, rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).